

***Інформаційні матеріали
про роботу Профспілки працівників
охорони здоров'я України
за період з 27.04.2017 по 17.04.2018***

***м. Київ
2018***

Напрямок: Організаційно – інформаційна робота

За період між засіданнями ЦК Профспілки відбулося п'ять засідань Президії Профспілки, прийняті рішення яких спрямовані на реалізацію постанов VII З'їзду та ЦК Профспілки з метою посилення захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки в умовах реформування галузі, поліпшення умов та охорони праці, розвитку соціального партнерства, фінансового та організаційного зміцнення Профспілки тощо.

У 2017 році Профспілка вдавалася до масових колективних заходів, спонукаючи Уряд до врегулювання актуальних проблем галузі та недопущення порушення трудових прав спілчан:

16 червня 2017 року до Дня медичного працівника Профспілкою проведено Всеукраїнський флешмоб: «Наша професія гідна поваги!», в якій взяли участь працівники закладів охорони здоров'я з усіх куточків України. Метою акції стало привернення суспільної уваги до важливості професії медичного працівника в Україні, захисту його гідності, прав та відновлення престижу медичної професії.

19 вересня 2017 року в м. Києві проведено попереджувальну Всеукраїнську акцію протесту Профспілки (на виконання Постанови ЦК Профспілки від 26.04.2017 № ЦК 7-3-2 «Про хід реформи системи охорони здоров'я України – позиція Профспілки» та відповідних постанов Президії Профспілки), в якій взяло участь понад 3000 членів Профспілки. Акцію Профспілки підтримали: Федерація профспілок України, 8 всеукраїнських профспілок, 11 міжгалузевих обласних об'єднань організацій профспілок, ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» та ПрАТ «Укрпрофтур», загальною чисельністю близько 1000 осіб. Також Акцію підтримали міжнародні профспілкові організації: Інтернаціонал громадського обслуговування та Європейська Федерація профспілок працівників громадського обслуговування.

Під час проведення Акції із представниками Профспілки зустрівся Віце-прем'єр-міністр України П.В. Розенко, якому було передано вимоги Профспілки до органів державної влади України з підписами понад 107 тисяч спілчан. За результатами зустрічі Віце-прем'єр-міністром України було надано відповідні доручення Україні МОЗ, Мінсоцполітики, Мінфіну України, НАМНУ, обласним та Київській міській держадміністрації. Зазначені вимоги уповноваженою делегацією Профспілки було передано представнику Президента України під час зустрічі в Адміністрації Президента України.

В И М О Г И Профспілки працівників охорони здоров'я України до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України. ВИМАГАЄМО:

1. Призначити Міністра охорони здоров'я України (з метою посилення відповідальності за діяльність галузі в умовах впровадження медичної реформи).
2. Збільшити обсяг медичної субвенції на 2017 рік не менше ніж на 3,9 млрд . грн. для забезпечення:

- своєчасної та у повному обсязі виплати заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я з урахуванням диференціації згідно із вимогами законодавства;

- виплати допомоги на оздоровлення;

- погашення заборгованості з виплати заробітної плати.

3. Ліквідувати «зрівнялівку» в оплаті праці шляхом підвищення з 01 вересня 2017 року на два тарифних розряди ЄТС посадові оклади лікарів, медичних сестер, у тому числі спеціалістів із вищою немедичною освітою для забезпечення єдиних підходів в оплаті праці працівників бюджетної сфери.

4. Встановити медичним працівникам державних і комунальних закладів охорони здоров'я надбавку за престижність праці.

5. Забезпечити в повному обсязі видатки на оплату праці працівників державних установ Національної академії медичних наук України.

6. Розпочати до 15 вересня поточного року:

- роботу примирної комісії по врегулюванню колективного трудового спору між Профспілкою працівників охорони здоров'я України та Кабінетом Міністрів України;

- колективні переговори щодо укладання Галузевої угоди на новий термін.

7. Здійснювати реформу системи охорони здоров'я з дотриманням Конституції України та законодавства України, з урахуванням позиції Профспілки та думки медичної спільноти.

8. Не допустити руйнації і комерціалізації системи охорони здоров'я, зберегти кадровий потенціалу галузі, забезпечити конституційне право громадян на доступну та якісну медичну допомогу.

9. Виконати рішення судів щодо скасування постанови КМУ № 442 від 10.09.2014 року (в частині реорганізації ДержСЕС України) та постанови КМУ № 1024 від 25.11.2015 року (скорочення ліжкового фонду).

На підтримку Вимог Профспілки народними депутатами України, членами Комітету з питань охорони здоров'я підготовлено та внесено на розгляд Верховної Ради України проект постанови «Про першочергові заходи для забезпечення соціального захисту медичних працівників та недопущення руйнації системи охорони здоров'я в Україні».

10 жовтня, у складі делегації ФПУ представники Профспілки, взяли участь у національній демонстрації працівників громадського обслуговування Франції на знак протесту проти ухвалення трудового законодавства, спрямованого на руйнування прав працівників громадського обслуговування та звуження повноважень профспілок. Вимоги демонстрантів стосувалися скасування указів президента країни, які призведуть до поглиблення тінізації економіки, спрощення процедури звільнення працівників роботодавцями, підриву позицій профспілок на всіх рівнях; переведення працівників громадського обслуговування на строкові контракти; підвищення заробітної плати з метою відновлення купівельної спроможності населення; зміцнення колективно-договірного регулювання; налагодження дієвого соціального діалогу.

Участь у протестних заходах по всій країні взяло понад 400 тисяч працівників, серед яких державні службовці, вчителі, вихователі, лікарі та медичні сестри. Під час зустрічі з Генеральним секретарем Загальної конфедерації профспілок Франції Філіпом Мартінесом було обговорено проблеми профспілок України, в т.ч. галузевої Профспілки.

18 жовтня 2017 р. у приміщенні Міжнародного центру культури і мистецтв Федерації профспілок України (м. Київ) відбувся Національний форум охорони здоров'я «За здорову націю» за ініціативи Голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, народного депутата України – Ольги Богомолець, за підтримки Федерації профспілок України, співучасті Профспілки працівників охорони здоров'я України та Української Федерації роботодавців охорони здоров'я.

Метою Форуму стало об'єднання зусиль науковців, медиків, політиків, представників профспілок та роботодавців, органів місцевого самоврядування для відбудови національної системи охорони здоров'я. У Форумі взяли участь близько тисячі осіб з усіх регіонів України.

Учасники заходу затвердили Резолюцію Національного форуму охорони здоров'я «За здорову націю», в якій закликали Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України стати до конструктивної співпраці з профспілками, медичною громадськістю, науковцями, та підтримали Вимоги Профспілки, оголошені на попереджувальній Всеукраїнській акції протесту 19 вересня 2017 року.

З 20 по 24 листопада 2017 року та з 29 січня по 02 лютого 2018 року проведено дві Всеукраїнські акції працівників системи ЕМД за ініціативою ВГО «Всеукраїнська асоціація працівників швидкої, невідкладної медичної допомоги та медицини катастроф», первинної профспілкової організації Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф міста Києва за підтримки Профспілки і активної участі працівників служби екстреної медичної допомоги регіонів. Акції проходили у формі одночасного ввімкнення на спеціалізованих санітарних автомобілях бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги пробліскових маячків та спеціальних звукових сигналів з 12 год. 00 хв. до 12 год. 05 хв. в місцях дислокації таких спеціалізованих санітарних автомобілів (в областях та у місті Києві).

Акції були спрямовані на неухильне виконання Закону України «Про екстрену медичну допомогу» щодо подальшого реформування служби ЕМД та недоцільності впровадження системи надання парамедичної допомоги в умовах України, забезпечення відповідного фінансування, створення належних умов та оплати праці працівників системи екстреної медичної допомоги, оновлення матеріально-технічної бази, усунення порушення трудових прав працівників служби ЕМД щодо відновлення посад «фельдшерів невідкладних станів», збереження лікарсько-фельдшерських бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги.

Крім того, Профспілка долучалася до суспільно значимих для медичної спільноти заходів (нарад, робочих зустрічей, консультацій, «круглих столів», дискусій, прес-конференцій, інтерв'ю, селекторних нарад тощо).

Відбулися:

Обговорення за участю представників всеукраїнських профспілок і профоб'єднань, презентованих на засіданні Уряду змін у системі пенсійного забезпечення та обговорення подальших дій профспілок, 23.05.2017;

Робоча зустріч у Міністерстві фінансів України – обговорення проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018- 2020 роки, 09.06.2017;

Дискусії «Про позицію СПО об'єднань профспілок щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (реєстр. № 6614 від 22.06.2017), 03.07.2017;

Робоча зустріч представників профспілок з Директором програм Центру солідарності Американської федерації праці-Конгресу виробничих профспілок в Україні Трістаном Масатом, на якій обговорювалися актуальні проблеми у системі охорони здоров'я, 02.08.2017;

Консультації урядовців з представниками всеукраїнських профспілок щодо проекту Державного бюджету України на 2018 рік у рамках виконання Генугоди, 14.09.2017;

Узгоджувальні наради під егідою Міністерства соціальної політики України щодо удосконалення умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, в тому числі шляхом вироблення нових підходів до формування Єдиної тарифної сітки, 01.11.2017 та 23.11.2017;

Зустріч Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. з представниками всеукраїнських профспілок та профоб'єднань 07 листопада 2017 р.

Голова Профспілки Коваль В.М. на зустрічі порушила питання щодо критичної ситуації в охороні здоров'я через недофінансування галузі, порушення трудових прав спілчан, «зрівнялівки» в оплаті праці, відсутності соціального діалогу та усунення Профспілки від процесу реформування системи охорони здоров'я з боку МОЗ України, а також наголосила на необхідності відміни наказу Мінекономрозвитку «Про затвердження Зіни №6 до Національного класифікатора України ДК 003:2010» від 26.10.2017, яким скасовано деякі професії медичних працівників та включено нові професії «парамедик», «інструктор з надання догоспітальної допомоги» та «екстрений медичний технік». Крім того, висловила прохання утворити під головуванням Прем'єр-міністра України експертну групу з питань реформування галузі, включивши до її складу представників МОЗ, Мінсоцполітики, Мінфіну, НАМНУ, ФПУ, Профспілки працівників охорони здоров'я України та Української Федерації роботодавців охорони здоров'я, 07.11.2017;

Нарада під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра України-Міністра економічного розвитку і торгівлі Кубіва С.І. з представниками ФПУ та галузевих профспілок з питань Держбюджету України на 2018 рік. Під час наради Голова Профспілки Коваль В.М. наполягала на скасуванні наказу від

26.10.2017 №1542 «Про затвердження Зміни №6 до Національного класифікатора України ДК 003-2010», яким скасовано з 01.11.2017 деякі професії медичних працівників, що призвело до грубого порушення права на працю працівників закладів охорони здоров'я, 08.11.2017;

Всеукраїнські селекторні наради з питань реформування екстреної медичної допомоги (виконання Закону України «Про екстрену медичну допомогу», запровадження парамедичної допомоги в Україні, відновлення посад «фельдшер з медицини невідкладних станів» та соціально-економічного захисту працівників служби ЕМД), 15.11.2017 та 23.01.2018, «Укртелеком»;

Нарада під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра України- Міністра економічного розвитку і торгівлі Кубіва С.І. з представниками Всеукраїнських профспілок та відповідних міністерств з питань підготовки до другого читання проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (щодо можливості підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати), 30.11.2017;

Робоча зустріч членів СПО об'єднань профспілок з представниками Пенсійного фонду України, 07.12.2017;

Засідання Спільної робочої комісії сторін для ведення колективних переговорів і підготовки проекту Генеральної угоди на новий строк. 22.01.2018, 12.02.2018, 26.02.2018, 12.03.2018;

Нарада в МОЗ України під головуванням заступника Міністра охорони здоров'я України П. Ковтонюка щодо фінансового забезпечення НАМНУ та стану реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах НАМНУ, 25.01.2018;

Зустріч членів СРК з питань укладання Генеральної угоди на 2018-2020 роки із експертами МОП та обговорення Проекту «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні», 04.04.2018;

Засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради:

- засідання НТСЕР «Про реформу системи охорони здоров'я та забезпечення населення лікарськими засобами і медичними послугами», 29.05.2017;

- засідання робочої групи з напрацювання узгоджувального проекту рішення НТСЕР з питання «Про реформу системи охорони здоров'я та забезпечення населення лікарськими засобами і медичними послугами», 07.06-15.06.2017;

- засідання Президії НТСЕР щодо узгоджувального проекту рішення НТСЕР з питання «Про реформу системи охорони здоров'я та забезпечення населення лікарськими засобами і медичними послугами», 17.07.2017;

- спільне засідання Комітету з питань економічного розвитку та підприємництва і Комітету з питань соціальної та гуманітарної політики НТСЕР щодо стану підготовки до розгляду Національною питання «Про основні показники проекту Державного бюджету України на 2018 рік», 31.08.2017;

- засідання НТСЕР « Про збереження та розвиток трудового потенціалу України», 05.04.2018.

Прес-конференції, інтерв'ю:

- «Плюси» та «мінуси» Пенсійної реформи: точка зору профспілок, 23.05.2017, ІА «Уніан»;

- «Нові смерті від ботулізму – наслідок системного явища», 20.07.2017, ІА «Інтерфакс»;

- «Попереджувальна Всеукраїнська акція протесту Професійної спілки працівників охорони здоров'я України», організовано Профспілкою, 18.09.2017, ІА «Укрінформ»;

- Інтерв'ю Громадському радіо керівника відділу правової роботи Профспілки Мансура Шахіда, 19.09.2017;

- Інтерв'ю для «Радіо-Ера» Голови Профспілки працівників охорони здоров'я України Вікторії Коваль, 20.09.2017;

- «Підсумки вересневої Попереджувальної Всеукраїнської акції протесту Професійної спілки працівників охорони здоров'я України», організовано Профспілкою, 11.10.2017, ІА «Укрінформ»;

- У програмі "Перші про головне", де обговорювалося питання медичної реформи, взяла участь Голова Профспілки Вікторія Коваль, 20.10.2017, Телеканал ЗІК.

Парламентські слухання, «круглі столи», засідання профільних комітетів ВРУ:

Парламентські слухання: «Пріоритетність додержання страхових засад при реформуванні пенсійної системи», 07.06.2017;

Тристоронній круглий стіл, організований Міністерством соціальної політики України та Міжнародною організацією праці (МОП), на якому відбулася презентація проекту пенсійної реформи та її відповідності Конвенції МОП 1952 року про мінімальні норми соціального забезпечення (№ 102), ратифікованій Україною в 2016 році, 04.07.2017;

Зустріч Голови Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я з представниками професійних медичних асоціацій та організацій для обговорення нагальних питань медичної реформи в Україні, питань комунікації між медичними працівниками та пацієнтами, етики професійної взаємодії медпрацівника та хворого, 14.07.2017.

«Круглі столи» з питань реформи охорони здоров'я, організовані ФПУ за участю Профспілки працівників охорони здоров'я України, представників Міністерства охорони здоров'я України, керівників членських організацій ФПУ, народних депутатів України, 02.10.2017.

«Круглі столи», організовані Комітетом ВРУ з питань охорони здоров'я:

- Законодавчі ініціативи парламентського Комітету з питань охорони здоров'я з адаптації системи охорони здоров'я до європейських стандартів, 09.06.2017;

- Реформування первинної медичної допомоги та стан виконання рішення комітетських слухань по сімейній медицині, 23.06.2017;

- Запровадження загальнообов'язкового соціального медичного страхування в Україні, 15.11.2017;

- Права медичних працівників на захист від протиправних посягань на їх життя та здоров'я», 24.01.2018.

Засідання підкомітету з питань контролю реалізації медичної реформи Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я:

- Актуальні питання реорганізації комунальних закладів охорони здоров'я в комунальні некомерційні підприємства, 28.02.2018;

- Автономізація державних закладів охорони здоров'я, 14. 03.2018.

Засідання Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності - розгляд «Проекту Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення захисту професійної діяльності медичних та фармацевтичних працівників» (реєстр. № 6288), 08.11.2017.

Крім того, протягом звітнього періоду представники Профспілки брали активну участь в засіданнях урядових комітетів.

Напрямок: соціально-економічний захист

Протягом звітнього періоду Профспілка зосереджувала свою роботу на вирішенні актуальних галузевих питань щодо збільшення фінансування системи охорони здоров'я, ліквідації «зрівнялівки» в оплаті праці медпрацівників, нормативного врегулювання діяльності галузі та забезпечення соціально-економічного захисту працівників в умовах реформування охорони здоров'я.

Фінансове забезпечення системи охорони здоров'я та оплата праці працівників галузі у 2017 році

Обсяг медичної субвенції у 2017 році склав 56 220,1 млн.грн., що на 20 відсотків більше ніж було затверджено у 2016 р. (43 431,4 млн.грн.), але незважаючи на це, незабезпеченість фонду оплати праці закладів охорони здоров'я, що фінансуються із місцевих бюджетів, у 2017 році сягнула майже 3,9 млрд. грн.

Внаслідок дефіциту коштів стрімко почала утворюватися заборгованість із виплати заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я з другого кварталу 2017 року. Крім того, така ситуація унеможливила проведення диференціації заробітної плати працівникам з 1 до 12 тарифного розряду ЄТС та спричинила порушення трудових прав працівників. Це стало підставою для

проведення 19 вересня 2017 року попереджувальної Всеукраїнської акції протесту Профспілки з висуненням спілчанами соціально-економічних вимог до влади.

За наслідками акції протесту Профспілки від 19.09.2017 року Віце-прем'єр-міністр України П. В. Розенко дав відповідні доручення керівництву МОЗ України, Міністерства фінансів України, Міністерства соціальної політики України, Національної академії медичних наук України, обласних державних адміністрацій. Більшість з яких стосувалися врегулювання ситуації із виплатою заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я.

Активність членів Профспілки спонукала Уряд до прийняття низки рішень щодо ліквідації дефіциту коштів на виплату заробітної плати, а саме згідно з законами України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» від 13.07.2017 № 2137-VIII та від 09.11.2017 №2191-VIII збільшено обсяг медичної субвенції на 680,0 млн. гривень.

Також у 2017 році здійснено розподіл резерву коштів медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, розподіл нерозподілених видатків медичної субвенції для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження та розподіл стабілізаційної дотації відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів України:

1) від 27 вересня 2017 р. № 690-р «Про розподіл резерву коштів медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2017 році» - **559 201 тис. грн.;**

2) від 15 листопада 2017 р. № 823-р «Про розподіл нерозподілених видатків медичної субвенції для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, у 2017 році» - **1 038 248,3 тис. грн.;**

3) від 13 грудня 2017 р. № 922-р «Про розподіл нерозподілених видатків медичної субвенції для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, у 2017 році» - **300 000 тис. грн.;**

4) від 21 грудня 2017 р. № 935-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству фінансів на 2017 рік, та розподіл стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам між обласними бюджетами» - **237 819 тис. грн.;**

Не дивлячись на вказане, станом на 01.01.2018 заборгованість із заробітної плати за 2017 рік працівникам закладів охорони здоров'я не була повністю погашена у трьох областях (Закарпатська, Івано-Франківська, Тернопільська). Однією з причин цього стала неможливість використання перерозподілених коштів медичної субвенції у повному обсязі у зв'язку з прийняттям актів про такий перерозподіл лише наприкінці 2017 року (розпорядження КМУ від 15.11.2017 № 823-р та від 13.12.2017 № 922-р).

Повністю ліквідувати заборговану за 2017 рік заробітну плату працівникам комунальних закладів охорони здоров'я зазначених вище областей вдалося лише станом на 01.03.2018.

Водночас внесені зміни до Державного бюджету на 2017 рік щодо збільшення обсягу медичної субвенції на 680 млн. грн. не забезпечили проведення відповідної диференціації в оплаті праці висококваліфікованих спеціалістів, у зв'язку з чим подолати «зрівнялівку» на рівні некваліфікованої праці не вдалося.

Через недостатнє фінансування галузь охорони здоров'я України стабільно утримує негативний рейтинг за рівнем середньомісячної заробітної плати працівників серед галузей економіки.

У 2017 році середня заробітна плата в галузі становила **5 024 грн.**, однак незважаючи на збільшення цього показника проти 2016 року на 49,1% або на 1 656 грн., він залишається нижчим від середньої заробітної плати в цілому по Україні (**7 104 грн.**) на 29,2%, в промисловості (**7 631 грн.**) на 34,2%, в освіті (**5 857 грн.**) на 14,2%, в культурі (**5 464 грн.**) на 8,1%.

Дані розподілу працівників галузі за розмірами середньомісячної заробітної плати дозволяють стверджувати, що протягом 2016-2017 років біля 67% працівників отримували заробітну плату меншу, чим середнє її значення по галузі.

Внесені з 1 січня 2017 року зміни до статті 95 Кодексу законів про працю України (КЗпП) та статті 3 Закону України «Про оплату праці» щодо визначення мінімальної заробітної плати та встановлення ставки працівника першого тарифного розряду на рівні прожиткового мінімуму призвели до порушення міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень у розмірі оплати кваліфікованої і некваліфікованої праці працівників бюджетної сфери та руйнації усїєї тарифної системи.

Зокрема, у 2017 році розмір мінімальної заробітної був встановлений на рівні 3 200 грн., розмір посадового окладу 1 тарифного розряду ЄТС склав 50 % від мінімальної заробітної плати (1 600 грн.), відповідно середній посадовий оклад лікаря, визначений за тарифними розрядами ЄТС та з урахуванням доплати до мінімальної заробітної плати, склав 3 288 грн., сестри медичної – 3 200 грн., молодшої медичної сестри – 3 200 грн., спеціаліста з вищою немедичною освітою – 3 200 грн.

Слід відзначити, що внаслідок підвищення мінімального розміру заробітної плати у 2017 році значно збільшилася частка медичних працівників, які отримували заробітну плату нижчу за мінімальну гарантію оплати праці. Кількість медичних працівників, які отримували заробітну плату нижчу офіційного мінімального розміру становила у грудні 2016 року 3,2%, тоді як у грудні 2017 року цей показник збільшився майже втричі (9,3%).

Залишається високою питома вага працівників галузі, які отримують заробітну плату нижчу фактичної величини прожиткового мінімуму на працездатну особу. Якщо у грудні 2016 року цей показник склав 43,1%, то у грудні 2017 року – 31,2%. Тобто, майже третина медичних працівників отримує заробітну плату, яка не забезпечує їм навіть біологічного виживання (За даними Держкомстату).

Питання підвищення заробітної плати медпрацівникам та ліквідація «зрівнялівки» в оплаті праці постійно перебувають на порядку денному Профспілки. На адресу Голови ВРУ, Прем'єр-міністра України, в. о. Міністра охорони здоров'я України, Міністра соціальної політики систематично спрямовувалися вимоги Профспілки щодо вжиття невідкладних заходів щодо збільшення фінансування охорони здоров'я з метою зростання рівня заробітної плати в галузі.

У 2017 році Профспілка продовжила роботу, направлену на формування нових підходів щодо регулювання заробітної плати в бюджетній сфері, передбачених Урядом (розпорядження КМУ від 08.08.2016 № 573-р «План заходів на 2016-2017 роки з реалізації Стратегії подолання бідності» (пункт 27) та від 03.04.2017 №275-р «План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік» (пункт 144). Міністерству соціальної політики України було доручено розробити та подати Кабінету Міністрів України проекти постанов КМУ щодо вдосконалення умов оплати праці працівників бюджетної сфери, спрямованих на зростання їх заробітної плати.

Наприкінці 2016 року Мінсоцполітики України за участю працівників галузевих міністерств та представників галузевих профспілкових організацій розпочато реалізацію зазначених завдань. За цей період до Профспілки надійшло на розгляд близько 10 варіантів проекту постанови КМУ «Про вдосконалення умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (далі-Проект), які Профспілкою не погоджено. У поданих проектах не реалізовано основне завдання – це удосконалення ЄТС, яка забезпечує єдині підходи в оплаті праці працівників закладів бюджетних галузей із одночасним упорядкуванням переліку додаткових виплат (доплат та надбавок), які є загальними для цих галузей, не передбачено підвищену оплату праці працівників закладів охорони здоров'я, яким надано статус «Національний», проігноровано надані Профспілкою пропозиції і зауваження. Крім того, Проектом передбачено скасування, зменшення або підміна деяких виплат, передбачених чинними нормативними актами (надбавка за вислугу років, надбавки працівникам екстреної медичної допомоги, надбавка за професійну майстерність робітникам та за класність водіям, доплата за науковий ступінь, підвищення посадових окладів працівникам за роботу з ВІЛ-інфікованими а також тим, хто постійно працює у населених пунктах, що мають статус гірських), з чим Профспілка категорично не погоджується.

Профспілка наполягала на збереженні усіх існуючих виплат, а також продовжувала відстоювати право медичних працівників на підвищення мінімум на два тарифні розряди ЄТС для медичних працівників та професіоналів з вищою немедичною освітою (економісти, бухгалтери, юристи, інженери, технологи тощо).

Слід зазначити, що позитивним результатом спільної роботи галузевих профспілкових організацій над Проектом стало право усіх працівників галузі на допомогу на оздоровлення під час надання щорічних відпусток та на матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань у розмірі одного посадового окладу.

Постанову планується ввести з 1 січня 2019 року.

Видатки на охорону здоров'я у Держбюджеті України на 2018 рік

Питома вага видатків на охорону здоров'я у ВВП у 2018 році залишається на рівні **3,5** відсотка при рекомендованих ВООЗ від 6 до 10 відсотків.

У Законі України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (далі – Закон) на галузь охорони здоров'я (всі відомства) передбачено **115,7 млрд. грн.** (зведений бюджет), що на **12,0 млрд. грн.** (10%) більше від обсягу на 2017 рік (103,7 млрд. грн.), у тому числі:

- державний бюджет - передбачено **25,2 млрд. грн.** що на **8,9 млрд. грн.** (55%) більше від обсягу на 2017 (16,3 млрд. грн.);

- місцевий бюджет - передбачено **90,5 млрд. грн.** що на **3,1 млрд. грн.** (3,5%) більше обсягу на 2017 (87,4 млрд. грн.).

Разом з тим, збільшення загального обсягу видатків в основному забезпечує передбачений Законом ріст мінімальної заробітної плати **3 723 грн.** (+16,4%) та першого тарифного розряду ЄТС **1 762 грн.** (+10,1%).

Також збільшення видатків державного бюджету відбулося за рахунок зменшення видатків місцевих бюджетів у зв'язку з запланованим Національною службою здоров'я України фінансуванням первинної медичної допомоги, починаючи з 1 липня 2018 року.

Незважаючи на таке збільшення в гривневому еквіваленті, стрімке падіння курсу національної валюти протягом 2014 - 2017 років призвело до того, що обсяги фінансування охорони здоров'я в перерахунку на іноземну валюту скоротилися з **7 380,5 млн. доларів США** у 2012 році до **4 089 млн. доларів США** у 2018 році, тобто в **1,8 рази**.

З **115,7 млрд. грн.**, передбачених Законом на галузь охорони здоров'я (всі відомства), МОЗ України (до системи якого входять заклади охорони здоров'я, що надають первинну, вторинну (спеціалізовану), третинну (високоспеціалізовану), екстрену медичну допомогу населенню країни) за загальним фондом передбачено лише **80,9 млрд. грн.**, що на **10,7 млрд. грн.** (15%) більше від обсягу на 2017 рік, але менше від потреби на **56,6 млрд. грн.** (41%).

Видатки, загальним обсягом **8,3 млрд. грн.**, за новими бюджетними програмами 2308010 «Керівництво та управління у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення» (**211,0 млн. грн.**) та 2308020 «Надання первинної медичної допомоги населенню» (**8,1 млрд. грн.**) передбачені за рахунок зменшення видатків медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

Для НАМНУ у Державному бюджеті України на 2018 рік передбачено видатки (загальний фонд) в сумі **2 257,9 млн. грн.**, що на **290,1 млн. грн.** (14,7 %) більше від обсягу на 2017 рік, але менше від реальної потреби майже на **4 млрд. гривень**.

Щорічне обмеження обсягів фінансування фундаментальних досліджень та прикладних розробок призводить до того, що зношеність парку наукового обладнання та матеріально-технічної бази досягла критичної межі, відсутні кошти на придбання реактивів і матеріалів для наукових досліджень,

зменшується колекція штамів мікроорганізмів в депозитарії, вимушено закриваються віварії. Граничні обсяги видатків на наукову діяльність, при постійному зростанні заробітної плати, не відповідають потребам наукових установ НАМН. Фактично 98 % від затверджених обсягів становлять лише заробітна плата та нарахування на оплату праці. Проте і цих коштів не вистачає повністю на виплату обов'язкових доплат і надбавок. Зазначене призводить до падіння престижу наукових працівників, швидкого старіння та відповідного зменшення чисельності наукових кадрів. Отже, втрачено матеріальні стимули для розвитку медичної науки в Україні.

Наслідком недофінансування галузі охорони здоров'я є здійснення оплати лікування за рахунок коштів хворих, що порушує статтю 49 Конституції України.

Щодо оплати праці працівників галузі у 2018 році, то ситуація не передбачає покращення. Так, з 1 січня 2018 року, виходячи з передбаченого у Держбюджеті збільшення розміру мінімальної заробітної плати до 3 723 грн. (+16,4%) та розміру 1 т. р. ЄТС – 1 762 грн. (+10,1%), середній посадовий оклад лікаря, визначений за тарифними розрядами ЄТС та з урахуванням доплати до мінімальної заробітної плати, склав 3 861 грн., сестри медичної – 3 723 грн., молодшої сестри медичної (санітарки) – 3 723 грн., спеціаліста з вищою немедичною освітою (інженера, бухгалтера, економіста тощо) – 3 723 грн.

Продовжує у 2018 році діяти норма щодо забезпечення керівниками установ, закладів та організацій диференціації заробітної плати працівникам, які отримують заробітну плату на рівні мінімальної, шляхом встановлення доплат, надбавок, премій з урахуванням складності, відповідальності та умов виконуваної роботи, кваліфікації працівника, результатів його роботи (постанова КМУ від 28.12.2016 № 1037). Таким чином, влада повністю перекладає відповідальність за забезпечення диференціації в оплаті праці працівників галузі на керівників закладів охорони здоров'я.

Водночас у Держбюджеті 2018 року на оплату праці працівників закладів охорони здоров'я, що фінансуються з державного бюджету, передбачено **2,4 млрд. грн.**, що на **308,1 млн. грн.** менше від потреби. А обсяг асигнувань на оплату праці закладів охорони здоров'я, що фінансуються з місцевих бюджетів, передбачений в обсязі медичної субвенції на заробітну плату та нарахування обсягом **57,9 млрд. грн.**, що на **6,1 млрд. грн.** менше від потреби (потреба **64,0 млрд. грн.**).

Зазначена потреба розрахована виходячи з розмірів мінімальної заробітної плати з 1 січня 2018 року та 1 т. р. ЄТС, з урахуванням, передбачених галузевими умовами праці, обов'язкових доплат і надбавок (надбавка за вислугу років, доплата за шкідливі умови роботи, нічні, святкові тощо), доплати до мінімальної заробітної плати тим працівникам, посадові оклади яких менші за її розмір, та обов'язкової допомоги на оздоровлення у розмірі посадового окладу під час надання основної щорічної відпустки (постанова КМУ від 11.05.2011 № 524) без урахування стимулюючих виплат, також передбачених галузевими умовами оплати праці, та диференціації

заробітної плати залежно від рівня освіти та кваліфікації працівників, складності, відповідальності та умов виконуваної роботи (постанова КМУ від 28.12.2016 № 1037).

Отже, видатки на оплату праці, передбачені МОЗ України, не забезпечують чинні законодавчі гарантії щодо проведення диференціації заробітної плати залежно від рівня освіти та кваліфікації працівників, складності, відповідальності та умов виконуваної роботи (постанова КМУ від 28.12.2016 № 1037), виплати доплат та надбавок, передбачених для працівників протитуберкульозних закладів (постанова КМУ від 20.03.2013 № 174), працівників системи екстреної медичної допомоги (постанова КМУ від 27.03.2013 № 199), працівників, що надають первинну медичну допомогу (постанова КМУ від 30.12.2013 № 977) та інших, гарантованих державою виплат.

Незважаючи на неодноразові звернення Профспілки щодо спільного вирішення вказаних проблем, МОЗ України не здійснено жодних заходів щодо подолання «зрівнялівки» в оплаті праці, відновлення міжпосадових, міжкваліфікаційних та міжгалузевих співвідношень в оплаті праці різних категорій працюючих, ліквідації порушеної диференціації в оплаті праці кваліфікованого персоналу галузі охорони здоров'я.

Профспілка вважає неприйнятним задеклароване Міністерством підвищення заробітної плати у 2018 році лише працівникам первинної ланки при залишенні ганебного рівня оплати праці працівників, які надають спеціалізовану та високоспеціалізовану медичну допомогу.

З іншого боку залишається питання: чи знайде відображення на практиці декларація щодо підвищення заробітної плати медикам первинки, оскільки таке підвищення не забезпечене фінансово.

На реалізацію запропонованої МОЗ України з 1 липня 2018 року реформи первинної ланки у Законі України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» за бюджетною програмою 2308020 «Надання первинної медичної допомоги населенню» передбачено **8,1 млрд. грн.** вилучаються із загального обсягу медичної субвенції).

Згідно зі статистичними даними, первинну медичну допомогу надає **27 210,75** лікарів сімейної практики, дільничних терапевтів і педіатрів (звітність про мережу та діяльність медичних закладів за 2016 рік, форма № 47-здоров).

Світова практика передбачає сімейну практику – «лікар + дві сестри медичні».

Розрахунковий фонд оплати праці (ФОП) на півроку на загальних підставах (I тарифний розряд - 1762 грн.) тільки для зазначених медпрацівників первинки (без адмінперсоналу та молодших медпрацівників (санітарок), складає **3,7 млрд. гривень.**

Для забезпечення цієї кількості медперсоналу заробітними платами у розмірі, задекларованому МОЗ України (лікар – 18 000 грн., сестра медична – 12 000 грн.), необхідно **8,1 млрд. гривень.**

Тобто, заздалегідь закладається дефіцит коштів на оплату іншого персоналу, поточних видатків закладів первинної ланки, у тому числі на оплату необхідних діагностичних складових надання медичної допомоги, що також ставить під загрозу реалізацію заходів з реформування.

Низький рівень заробітної плати та соціальна незахищеність працівників галузі охорони здоров'я вже призвели до катастрофічного відтоку медичних кадрів. Медпрацівники їдуть працювати за кордон у Польщу, Чехію, Німеччину, Лівію, Кувейт, ОАЕ, Естонію, Білорусь і Болгарію – до країн, які лібералізували своє законодавства щодо підтвердження дипломів українських медичних ВНЗ, йдуть в фармацевтичний бізнес, масово звільняються з лікарень.

З року в рік зберігається тенденція до скорочення чисельності працівників галузі.

Наприклад, у 2017 році штатна чисельність закладів охорони здоров'я у порівнянні з 2016 роком зменшилась на 7 475 штатних одиниць, у т.ч.:

лікарів – на 569,5 шт. одиниць;

середнього медперсоналу – на 2 501,75 шт. одиниць.

При цьому щорічно зростає дефіцит медперсоналу.

Так, якщо у 2016 році в цілому по країні не вистачало 40 тисяч лікарів, то у 2017 році цей показник зріс до 40 472 лікарів.

Потребували вирішення й інші питання.

Так, незважаючи на неодноразові звернення Профспілки до Уряду щодо скасування постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2014 № 95 «Деякі питання оплати праці працівників закладів охорони здоров'я», досі діють обмеження щодо нарахування гарантованих обов'язкових виплат медичним працівникам, які запроваджені за ініціативи Мінфіну у зв'язку з кризовою ситуацією в країні.

Відповідно до преамбули вказаний акт мав би діяти до стабілізації економічної ситуації в країні, однак на сьогодні Урядом фіксується ріст економіки України, з огляду на що зазначена постанова підлягає скасуванню, на чому Профспілка постійно наголошує у зверненнях до Уряду.

Щодо покращення соціально-економічного захисту спільчан Профспілка неодноразово зверталася до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, МОЗ України із пропозиціями:

- збільшити обсяг фінансування галузі охорони здоров'я, забезпечивши його на рівні не менше 6 % від ВВП;

- забезпечити єдині підходи щодо оплати праці працівників бюджетних галузей, передбачивши для цього відповідні видатки для встановлення медичним та фармацевтичним працівникам виплат, які протягом багатьох років передбачені, зокрема, для педагогічних працівників, а саме:

- надбавки за престижність праці у розмірі 20% посадового окладу (близько 5,6 млрд. грн.);

- допомоги для вирішення соціально-побутових питань у розмірі посадового окладу (2,7 млрд. грн.);

- щорічної грошової винагороди у розмірі до одного посадового окладу за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків (2,7 млрд. грн.);

- підвищення посадових окладів на 2 тарифні розряди професіоналам та спеціалістам у галузі охорони здоров'я (близько 10 млрд. грн.);

- надбавки за роботу в закладах охорони здоров'я, розташованих в сільській місцевості та селищах міського типу в розмір до 50% до посадового окладу (близько 1 млрд. грн.);

- скасувати постанову КМУ «Деякі питання оплати праці працівників закладів охорони здоров'я» від 25.03.2014 № 95.

При цьому, найкращим рішенням щодо підвищення рівня оплати праці, ліквідації «зрівнялівки» та покращення соціального захисту працівників галузі було б прийняття рішення щодо встановлення розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду ЄТС на рівні мінімальної заробітної плати (за розрахунками Профспілки, для цього необхідно близько 40 млрд. грн. додаткових коштів).

Щодо питань пенсійного забезпечення

Профспілка активно долучилася до опрацювання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (реєстр. № 6614 від 21.06.2017), яким вносилися суттєві зміни до чинної на той час системи пенсійного забезпечення громадян України, та підтримала деякі з положень пенсійної реформи. Зокрема це стосується осучаснення раніше призначених пенсій, посилення залежності розміру пенсії від тривалості страхового стажу та отримуваної заробітної плати, заміни механізму відшкодування пенсій на пільгових умовах на сплату роботодавцем підвищеного розміру єдиного внеску, скасування примусового вилучення частини (15%) пенсій у працюючих пенсіонерів, звільнення Пенсійного фонду від невластивих йому виплат.

Проте Профспілка висловила багато зауважень та застережень до інших презентованих змін. Так, не підтримана пропозиція зменшити величину оцінки одного року страхового стажу з 1,35% до 1% (коефіцієнт страхового стажу) при призначенні пенсій з 1 січня 2018 року, яка суперечить положенням Конвенції Міжнародної організації праці про мінімальні норми соціального забезпечення № 102, яка набрала чинності для України 6 червня 2017 року відповідно до Закону України № 1024-VIII.

Відповідно до положень Конвенції мінімальний страховий стаж для призначення пенсії рекомендовано встановлювати на рівні 30 років. При цьому, розмір призначеної пенсії рекомендовано встановлювати на рівні не менше 40% втраченого доходу. Таке співвідношення можна досягти при встановленні величини оцінки одного року страхового стажу не менше 1,33%.

До законопроекту не надано актуарних розрахунків, які обов'язково проводяться згідно зі статтею 77 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», Методики проведення актуарних розрахунків у системі загальнообов'язкового державного пенсійного

страхування, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2004 № 1677, а також постанови Пенсійного фонду України «Про затвердження Порядку проведення актуарних розрахунків у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування» від 18.07.2005 № 12-1.

Особливе обурення викликала пропозиція скасувати з 1 січня 2018 року право на призначення пенсій за вислугу років (з-поміж інших категорій працівників таке право нині мають і працівники галузі охорони здоров'я). Профспілка постійно підкреслювала, що цей вид пенсії є своєрідною компенсацією за роботу в особливо шкідливих і важких умовах та професійну діяльність з ризиком передчасного професійного старіння, психологічного та емоційного перевантаження, а також синдрому професійного вигорання, що накопичується за багато років. Тобто це особлива форма матеріального забезпечення категорій працівників, які не можуть довго працювати за своєю професією через значне навантаження на здоров'я, що може призвести до зниження або й втрати працездатності.

Профспілка наполягала, що скасування права на призначення пенсій за вислугу років для працівників охорони здоров'я неодмінно має супроводжуватися запровадженням системи компенсації їх матеріальних втрат внаслідок вимушеного переходу на іншу роботу або повного припинення трудової діяльності. У зв'язку з цим, було запропоновано:

- залишити існуючі норми з призначення пенсій за вислугу років для працівників охорони здоров'я, а питання щодо подальшого реформування цієї системи розглянути під час запровадження професійних пенсійних систем для фінансування дострокових і спеціальних пенсій для особливих категорій професій у сфері охорони здоров'я, пов'язаних із підвищеним ризиком для здоров'я та життя;

- внести зміни і доповнення до списків (переліків) професій і посад, робота в яких дає право на пільгове пенсійне забезпечення;

- створити недержавний пенсійний фонд медичних працівників у формі корпоративного пенсійного фонду відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

З приводу необхідності доопрацювання зазначеного законопроекту були спрямовані листи головам Комітетів Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Богомолец О.В., з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Денісовій Л.Л.

Чергове грубе порушення принципів соціального діалогу при прийнятті Урядом важливіших рішень щодо реформування системи пенсійного забезпечення громадян, Профспілка направила листа до Голови ФПУ Осового Г.В., запропонувавши терміново обговорити це питання на засіданні ФПУ.

Позиція Профспілки щодо основних положень пенсійної реформи була доведена до органів влади та громадськості під час підготовки Вимог, схвалених Радою ФПУ та СПО об'єднань профспілок і надісланих Президенту України, Верховній Раді України і Кабінету Міністрів України, «круглих

столів», прес-конференцій, обговорень та дискусій, парламентських слухань тощо.

Основними завданнями Профспілки в пенсійному забезпеченні залишаються питання з удосконалення системи пільгового пенсійного забезпечення медичних працівників, зайнятих у шкідливих і важких умовах праці, у тому числі її фінансового забезпечення, зростання мінімального розміру пенсій та вирішення інших питань.

У січні 2018 року представники Профспілки взяли участь у фаховій зустрічі представників всеукраїнських профспілок щодо подальших перспектив дострокового виходу на пенсію медичних працівників. Представниками всеукраїнських профспілок зазначалося, що умови праці працівників, які користувалися правом на пенсію за вислугу років до 11.10.2017, не змінилися. На робочих місцях таких працівників, як і раніше, присутні фактори, які призводять до втрати професійної придатності до настання пенсійного віку. Тому питання пенсійного забезпечення на пільгових умовах цих категорій працівників потребує негайного вирішення.

У Мінсоцполітики України за участю інших міністерств і відомств напрацьовуються законодавчі пропозиції щодо запровадження професійної пенсійної системи. Представниками профспілок прийнято рішення провести робочу зустріч за участю представників Мінсоцполітики України, Пенсійного фонду України та інших зацікавлених відомств для обговорення питань, пов'язаних із запровадженням професійної пенсійної системи, зокрема щодо категорій працівників, на яких поширюватиметься відповідний закон, включення до них осіб, які раніше користувалися правом на пенсію за вислугу років.

6 березня ц.р. в Мінсоцполітики відбулося засідання робочої групи, під час якого було презентовано проект Закону про професійну пенсійну систему. Проте члени робочої групи не підтримали пропозицію представника профспілок щодо поширення дії цього закону на осіб, які раніше користувалися правом на пенсію за вислугу років.

Продовжуються дискусії щодо запровадження обов'язкової накопичувальної пенсійної системи. Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено створення Накопичувального фонду (адміністративне управління яким здійснюватиметься Пенсійним фондом України), як неприбуткової організації, до якого спрямовуватимуться страхові внески накопичувальної системи пенсійного страхування. Проте передбачається можливість застрахованим особам через два роки після запровадження цієї системи перераховувати страхові внески до обраних ними недержавних пенсійних фондів.

Оскільки обов'язкова накопичувальна система має запроваджуватися з 1 січня 2019 року, то зараз активізувалася робота з напрацювання відповідної законодавчої бази. У обговорюванні і напрацьованні законодавчих пропозицій із запровадження цієї системи активну участь беруть представники Профспілки.

14 та 21 лютого 2018 року відбулися засідання Робочої групи при Мінсоцполітики, на яких обговорювалися питання, пов'язані з функціонуванням накопичувальної системи.

Під час засідань зазначеної робочої групи представниками профспілок висловлено зауваження, що для запровадження накопичувальної системи потрібні відповідні соціально-економічні передумови, яких нині немає. Утримання із заробітної плати працівників ще додатково 7 відсотків (а за одним із варіантів до 10-15%) є вкрай фінансово обтяжливим для працівників. При цьому слід врахувати, що до 70% працюючих отримує зарплату нижче середньої по країні. Недоцільно поширювати накопичувальну систему на всіх працівників, адже через низький рівень заробітної плати та невеликий період накопичення коштів, до 90% (а може й більше) працівників отримуватимуть при досягненні пенсійного віку із накопичувальної системи лише одноразові виплати, а внаслідок цього не досягається завдання цієї системи – здійснення щомісячних пенсійних виплат додатково до пенсії із солідарної системи і поліпшення рівня матеріального забезпечення пенсіонерів. Запровадження накопичувальної системи можна було б розпочати за рахунок зменшення податку з доходів фізичних осіб з 18% до 15% і різницю (3%) спрямувати до накопичувальної системи на рахунки працівників. У подальшому можна перейти до спільної участі в сплаті внесків роботодавцями та добровільної участі працівників або інших варіантів, які потребують обговорення. Представниками профспілок також наголошено, що запровадження накопичувальної пенсійної системи неможливе без забезпечення належних гарантій збереження накопичених коштів, адже якщо держава зобов'язує сплачувати страхові внески, то вона повинна і гарантувати їх повернення учасникам цієї системи.

Профспілка продовжує напрацьовувати пропозиції щодо посилення правового та соціального-економічного захисту медичних працівників в умовах реформування галузі. Зокрема, у сфері пенсійного забезпечення медичних працівників пропонується:

- зберегти працівникам охорони здоров'я права на пенсію за віком на пільгових умовах в умовах зміни організаційно-правової форми закладів охорони здоров'я;

- запровадити професійну пенсійну систему для працівників охорони здоров'я, зайнятих на роботах, виконання яких призводить до втрати працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію;

- заборонити звільнення з ініціативи роботодавця, а також за п. 6 статті 36 КЗпП України медичних працівників, яким залишилося менше трьох років до досягнення віку, що дає право на призначення пенсії (незалежно від виду пенсії);

- створити недержавний пенсійний фонд медичних працівників у формі корпоративного пенсійного фонду відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення»;

- виплачувати одноразову допомогу у розмірі трьох посадових окладів при виході на пенсію по старості при стажі роботи в даній медичній організації не менше десяти років, а по інвалідності - незалежно від стажу роботи;

- зберегти працівникам охорони здоров'я права на виплату грошової допомоги при призначенні пенсій, які на день досягнення пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058 працювали в закладах та установах державної або комунальної форми власності на посадах, робота на яких давала право на призначення пенсії за вислугу років відповідно до пунктів «е»-«ж» статті 55 Закону України «Про пенсійне забезпечення» № 1788, і мають необхідний страховий стаж на таких посадах, а також якщо вони до цього не отримували будь-яку пенсію;

- поновити посади рентгенолаборантів флюорографічних кабінетів у Списку № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах;

- внести посаду лікаря - фтизіатра до Списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Щодо питань зайнятості

Представники Профспілки брали активну участь у роботі Консультативної групи з питань адаптації на ринку праці, яка була створена при Державній службі зайнятості з метою активізації зусиль державної служби зайнятості з органами виконавчої влади, соціальними партнерами та громадськими організаціями щодо:

- забезпечення соціального захисту у разі настання безробіття учасників АТО;

- узагальнення та активного впровадження напрацьованого досвіду;

- започаткування нових механізмів швидкого реагування та вирішення проблем зайнятості і адаптації на ринку праці учасників АТО.

Як відомо, основним законодавчим актом України, який регулює питання захисту трудових прав громадян, є Кодекс законів про працю. У статті 42 наведено перелік категорій працівників, яким надається переважне право бути залишеним на роботі після скорочення чисельності чи штату працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.

Проте часто при скороченні робочих місць роботодавці звільняють працівників передпенсійного віку, з огляду на поширені хибні стереотипи, що ця категорія демонструє нижчий коефіцієнт праці порівняно з іншими. КЗпП України забороняє дискримінацію працівників за віком, але така практика продовжується, зокрема під час звільнення працівників. Особливу тривогу викликає той факт, що особам, яким залишилося кілька років до досягнення пенсійного віку, доволі складно знайти нову роботу.

Тому Профспілка на допомогу та захист саме цієї категорії працівників неодноразово ініціювала внесення відповідних змін до статті 42 Кодексу законів про працю України.

У квітні 2017 року Верховна Рада проголосувала за Закон України «Про внесення зміни до статті 42 Кодексу законів про працю України щодо захисту трудових прав працівників» (№ 2005-VIII від 6 квітня 2017 року), який надає особам передпенсійного віку переважне право на збереження робочого місця при скороченні штату. Закон передбачає, що за рівних умов продуктивності праці та кваліфікації перевага в залишенні на роботі надається працівникам, яким залишилося менше трьох років до настання пенсійного віку.

Наказом Мінсоцполітики України від 04.05.2017 № 737 створено робочу групу з питань прогнозування тенденцій на ринку праці України, до якої включено представника Профспілки. Але перше засідання робочої групи відбулося лише 21 листопада 2017 року. За результатами обговорення напрацювань стосовно методологічних підходів до прогнозування потреб на ринку праці, існуючих проблем у цій сфері, визначено напрями співпраці із заінтересованими учасниками щодо створення системи прогнозування попиту та пропозиції робочої сили на ринку праці України.

Система прогнозування попиту та пропозиції робочої сили на ринку праці України має стати підґрунтям при підготовці стратегій, програм, планів Уряду, розробленні основних напрямів реалізації державної політики у сфері зайнятості населення, освітніх програм, підготовці державного замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів. Також ця система має стати надійним помічником центральних органів виконавчої влади, роботодавців, політиків, спеціалістів у сфері зайнятості та допомогти студентам й іншим громадянам у пошуках роботи.

Забезпечення галузі охорони здоров'я висококваліфікованими фахівцями потребує підвищення привабливості професій медичного працівника шляхом, зокрема, гарантування державою таким особам соціального захисту.

У зв'язку з цим Профспілка розробила проект Програми соціального захисту (модельний соціальний пакет) медичних працівників, яка включає існуючі та додаткові заходи посилення правового та соціально-економічного захисту спілчан в умовах реформування галузі, у т.ч. у сфері зайнятості:

- забезпечити збереження кадрового потенціалу медичних працівників та недопущення необґрунтованого скорочення робочих місць;

- затвердити Комплексну програму щодо вдосконалення кадрової політики в охороні здоров'я, орієнтованої на зміцнення трудового потенціалу, підвищення престижності та привабливості медичної професії, як найважливішого чинника мотивації працівників до якісної праці з урахуванням Глобальної стратегії ВООЗ щодо розвитку кадрових ресурсів охорони здоров'я: трудові ресурси 2030 рік;

- забезпечити дотримання Глобального кодексу ВООЗ по практиці міжнародного найму персоналу охорони здоров'я, врахування положень цього Кодексу при розробці національної політики в галузі охорони здоров'я та при здійсненні співробітництва з іншими країнами;

- створити на державному рівні реальний механізм забезпечення доступності та якості медичної допомоги на основі гармонізації норм праці (нормативів часу, навантаження, чисельності працівників) і конкретних заходів

щодо залучення і закріплення фахівців з метою запобігання подальшої інтенсифікації праці;

- домагатися розробки та фінансування програм перекваліфікації та працевлаштування вивільнених працівників;

- розширювати перелік професій, спеціальностей та напрямів підвищення кваліфікації, за якими може бути виданий ваучер на навчання для підвищення конкурентоспроможності медичних працівників віком понад 45 років;

- зберігати існуючі гарантії в оплаті праці, передбачені чинним законодавством на період перепідготовки, перекваліфікації та працевлаштування медичних працівників (категорія, посадові оклади, існуючі доплати та надбавки);

- не допускати примусового відправлення працівників у відпустки без збереження заробітної плати;

- медичним працівникам вузьких спеціальностей, за якими спостерігається профіцит в закладах охорони здоров'я, організувати, за їх згодою, безкоштовну перекваліфікацію на більш затребувані спеціальності, сприяти у започаткуванні приватної медичної практики (спрощена процедура ліцензування, видачі дозволів, «податкові канікули», відтермінування періодів чергового підтвердження лікарської категорії на час перенавчання тощо);

- створити умови для впровадження в Україні західних доказових протоколів лікування;

- покращити доступність медичних працівників до традиційних (підручники, посібники, огляди тощо) і регламентованих джерел інформації (клінічні протоколи діагностики та лікування, думки експертів і т. д.);

- утворити в системі Державної служби зайнятості нового інституційного середовища - центрів сприяння працевлаштуванню вивільнених медичних працівників;

- запровадити обов'язкове прогнозування впливу на ринок праці рішень в процесі реформування системи охорони здоров'я та забезпечити вчасну розробку програм з перепідготовки та працевлаштування медичних працівників, які підлягають звільненню;

- визначити пріоритетні напрями підготовки фахівців згідно з потребами галузі;

- забезпечити здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про працю, у тому числі, що стосується умов легальної праці, а саме: своєчасної та у повному обсязі оплати праці, додержання мінімальних гарантій в оплаті праці, належного оформлення трудових відносин.

Щодо монетизації соціальних пільг

Відповідно до пункту 8 розділу II Прикінцевих та перехідних положень Закону України від 6 грудня 2016 року № 1774 «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України» Мінсоцполітики України розробило і надіслало листом від 15.11.2017 № 22117/0/0-17/20 на погодження СПО об'єднань профспілок проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання пільг у грошовій формі з оплати проїзду усіма видами міського, приміського та міжміського транспорту».

Проектом акта було запропоновано затвердити Порядок надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду усіма видами міського, приміського та міжміського транспорту, яким передбачається надання замість пільг компенсації, розмір якої щорічно буде визначатись обласними, Київською міською адміністраціями на відповідний рік, а також визначити основні правові та організаційні засади надання компенсаційних виплат окремим громадян, які мають право на пільговий проїзд.

Профспілка розглянула цей проект і зауважила, що він суперечить Конституції України, оскільки звужує обсяг прав і свобод, яким на сьогодні наділені пільгові категорії громадян, у тому числі особи та діти з інвалідністю, про що звернулася з листом до СПО об'єднань профспілок, запропонувавши:

- висловити категоричне заперечення проти прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання пільг у грошовій формі з оплати проїзду усіма видами міського, приміського та міжміського транспорту» у запропонованій редакції;

- запропонувати Мінсоцполітики України припинити процедуру підготовки подання проекту на розгляд Кабінетом Міністрів України та доопрацювати з урахуванням позиції профспілок;

- вважати передчасним запровадження механізму надання соціальних пільг у грошовій формі у зв'язку із складною фінансово-економічною ситуацією, що не дозволяє забезпечити виплати реальних грошових компенсацій замість втрачених пільг, перш за все, в частині забезпечення користування громадським транспортом;

- запропонувати Кабінету Міністрів України упорядкувати практику надання транспортних соціальних пільг в Україні шляхом введення загального порядку користування міським, приміським і міжміським транспортом для всіх категорій пільговиків, вирішення питання обліку наданих пільг, а також визначення фактичних розмірів відповідних бюджетних витрат.

Пропозиції Профспілки були включені до Рекомендацій учасників круглого столу: «Нова політика цін і тарифів на соціально значущі товари і послуги: чи збережено принципи соціальної справедливості?» з нагоди Всесвітнього дня соціальної справедливості, проведеного 15 лютого 2018 року.

Соціальний діалог та колдоговірна робота в галузі

Соціальний діалог як ефективний інструмент врегулювання соціально-трудових відносин, особливо в умовах реформування, на жаль, останні 2 роки на галузевому рівні відсутній.

Міністерство охорони здоров'я України постійно порушує процедуру погодження нормативно-правових актів та не дотримується вимог пункту

7.1.1. Галузевої угоди між Міністерством охорони здоров'я України та ЦК профспілки працівників охорони здоров'я України на 2007-2011 роки (діє до цього часу) щодо домовленості сторін проводити соціальний діалог з питань розроблення та здійснення соціально-економічної політики в галузі охорони здоров'я, в тому числі проектів законів України, нормативно-правових актів та власних рішень, які стосуються соціально-економічних і трудових відносин, соціального захисту працівників галузі, і розглядати їх за участю Сторін та в межах їх компетенції, у порядку, визначеному Генеральною Угодою між Кабінетом Міністрів України, об'єднаннями організацій роботодавців і підприємців та всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями.

На цю критичну ситуацію Профспілка неодноразово звертала увагу керівництва Уряду та наголошувала на цій проблемі під час проведення попереджувальної Всеукраїнської акції протесту Профспілки 19.09.2017. Для активізації соціального діалогу Віце-прем'єр-міністром України Розенко П.В. (19.09.2017) та Прем'єр-міністром України Гройсманом В.Б.(07.11.2017) були надані відповідні доручення керівництву МОЗ України.

На засіданні Уряду 28.03.2018 р. було винесено низку проектів постанов Кабінету Міністрів України, пов'язаних з реформуванням системи охорони здоров'я в Україні. Так, проекти постанов Кабінету Міністрів України «Деякі питання Ради громадського контролю при Національній службі здоров'я» (п.4.18.), «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я»(п.4.22.), «Про затвердження вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення» (п. 4.24.), «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. №710» (п. 4.26.), «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (п. 4.28.) та «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання первинної медичної допомоги населенню» (п.4.32.) не погоджувались Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

29.03.2018 Профспілка ініціювала прийняття на засіданні Ради Федерації профспілок Заяви про неприпустимість порушення Урядовою Стороною взятих на себе зобов'язань за Генеральною угодою про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні та положень Регламенту Кабінету Міністрів України в частині процедури погодження з соціальними партнерами проектів нормативно-правових актів з питань економічної та соціальної політики.

Профспілки наполягають, що прийняття рішень, пов'язаних з реформуванням охорони здоров'я, а також з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових,

соціальних, економічних відносин, має відбуватися виключно на засадах взаємодії всіх сторін соціального діалогу відповідно до взятих на себе зобов'язань щодо проведення узгоджувальних процедур.

Починаючи з 26 вересня 2016 року Профспілка проводила роботу щодо створення СПО з Вільною профспілкою медичних працівників України з метою виконання вимог законів України «Про соціальний діалог в Україні» та «Про колективні договори і угоди». Оскільки Вільна профспілка заявила про своє право на ведення колективних переговорів на галузевому рівні, підтвердивши відповідність критеріям репрезентативності на галузевому рівні для участі у колективних переговорах з укладення галузевих (міжгалузевих) угод та для делегування представників до органів соціального діалогу на відповідному рівні (рішення НСПП Свідоцтво від 11.07.2016 № 004-16-00-Г).

19.03.2018 між Професійною спілкою працівників охорони здоров'я України та Вільною профспілкою медичних працівників України була укладена «Угода про утворення спільного представницького органу всеукраїнських репрезентативних профспілок галузі охорони здоров'я» для ведення переговорів по Галузевій угоді, що дає можливість відновити переговори з МОЗ України та Українською Федерацією роботодавців охорони здоров'я по укладенню галузевої угоди на новий строк.

Крім того, Президія Профспілки прийняла рішення - *ініціювати перед МОЗ України створення Тресторонньої соціально-економічної ради на галузевому рівні відповідно до Закону України «Про соціальний діалог в Україні».*

З метою проведення колективних переговорів з укладання Генеральної угоди на новий строк до складу представників від СПО об'єднань профспілок від Профспілки делеговано Голову Профспілки Коваль В.М., заступника Голови Швець І.М. та завідувача відділу правової роботи Шахіда М.А.

Протягом січня-березня 2018 року відбулося чотири засідання Спільної робочої комісії повноважних представників Сторін. Представники Профспілки брали активну участь у підготовці тексту проекту Генеральної угоди, розробленого на підставі Декларації Профспілкової сторони на консультації та переговори з укладення Генеральної угоди на новий строк «Гідна праця в Україні». Проект також був опрацьований в робочому порядку членами СПО об'єднань профспілок.

Переговори проходять складно і знаходяться на межі зриву через спроби учасників колективних переговорів від сторони органів виконавчої влади запровадити дискримінаційні норми ведення колективних переговорів, свідомо вилучаючи працівників бюджетної сфери із колективно-договірного процесу, що гарантується ратифікованим Україною Конвенціями МОП 154 - щодо сприяння колективним переговорам, та 98 - про застосування принципів права на організацію і ведення колективних переговорів, Законом України «Про колективні договори і угоди».

Профспілка працівників охорони здоров'я України, як учасник переговорного процесу по укладанню Генеральної угоди на новий строк,

заявила про недопустимість намірів сторони виконавчої влади усунути від переговорного процесу профспілки працівників бюджетної сфери.

СПО об'єднав профспілок своїм рішенням, прийнятим 14.03.2018 № 2-1, засудило цю ситуацію та ініціювало проведення консультацій з Міністром соціальної політики України Ревою А. щодо недопущення обмеження працівників бюджетної сфери в праві на ведення колективних переговорів та продовження колективних переговорів лише після консультацій.

Сьогодні профспілкова сторона проводить тристоронні консультації з експертами та національним координатором МОП в Україні. Оскільки питання оплати праці та зайнятості є ключовими для забезпечення належного соціального-економічного захисту працівників та нормального функціонування бюджетних галузей, які надають населенню України послуги у сфері охорони здоров'я, освіти, культури та соціальної сфери.

В умовах реформування галузі, коли відбувається процес автономізації закладів охорони здоров'я, особливого значення набуває колективний договір, який стає ключовим юридичним документом в регулюванні соціально-трудова відносини між працівниками та роботодавцем.

За даними 23 організацій Профспілки, станом на 1 квітня 2017 року колективними договорами було охоплено 771354 працюючих - членів Профспілки, що склало 99,9% від загальної кількості працівників охорони здоров'я в цих регіонах, проти 99,3% 2016 року, тобто відмічалось покращання рівня охоплення колективними договорами працівників закладів охорони здоров'я. Відповідно до статистичних звітів було укладено 3156 колективних договорів, що склало 87,2% від кількості первинних профспілкових організацій.

Сума витрат, спрямованих на соціальний розвиток з розрахунку на одного працюючого становила в середньому 427,18 грн., що на 57,27 грн. більше, ніж у 2016 році. Витрати на охорону праці закладів охорони здоров'я склали в середньому 0,77% до фонду оплати праці, що практично на рівні показника 2016 року (0,75%).

Кошти на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором, угодою, але не менше ніж 0,3% фонду оплати праці, отримали лише 127 первинних профспілкових організацій, або 3,5% від загальної їх кількості. З них - 105 первинних профспілкових організації відносяться до бюджетної сфери та 22 первинних профспілкових організації – до госпрозрахункових підприємств, установ, організацій.

Довідково. За інформацією всеукраїнських профспілок, 6 920 із 55 872 первинних профспілкових організацій, або 12,4%, отримують кошти на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором, угодою не менше, ніж 0,3% фонду оплати праці.

З них 1 790 первинних профспілкових організації відносяться до бюджетної сфери та 3 770 первинних профспілкових організації – до госпрозрахункових підприємств, установ, організацій.

Напрямок: здійснення правозахисної роботи

На виконання вимог Статуту Професійної спілки працівників охорони здоров'я України, рішень виборних органів Профспілки, постанови Президії ФПУ «Про затвердження нормативних актів ФПУ з питань громадського контролю профспілок» від 11.12.2012 р. №П-15-4 (в редакції постанови Президії ФПУ від 28.02.2013 №П-16-15), із змінами, внесеними постановою Президії ФПУ «Про удосконалення нормативних актів ФПУ з питань громадського контролю профспілок» від 22.06.2017 р. № П-9-9 у 2017 році Профспілка здійснювала комплекс заходів з правозахисної роботи.

Зазначений напрямок роботи у звітному періоді здійснювався правовими інспекторами праці в умовах стрімкого погіршення соціально-економічної ситуації в галузі та зниження рівня гарантій соціального захисту працівників охорони здоров'я.

Основними проблемними питаннями, на яких протягом звітнього періоду були акцентовані зусилля Профспілки були:

- недофінансування закладів охорони здоров'я, в тому числі і на індексацію заробітної плати, доплат, надбавок та матеріальної допомоги на оздоровлення;

- питання, пов'язані з реорганізацією та перепрофілюванням окремих закладів охорони здоров'я, структурних підрозділів та зміну (у зв'язку з цим) істотних умов праці медичних працівників;

- ненадання пільг та компенсацій з оплати комунальних послуг працівникам закладів охорони здоров'я у сільській місцевості;

- працевлаштування, переведення та робота працівників галузі в режимі неповної зайнятості;

- порушення прав медичних працівників на своєчасну виплату заробітної плати, недотримання чинного трудового законодавства при звільненні працівників закладів охорони здоров'я у зв'язку з їх переведенням в об'єднані територіальні громади.

Відповідно до положень статті 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», Генеральної Угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні та Галузевої угоди між Міністерством охорони здоров'я України та ЦК профспілки працівників охорони здоров'я України на 2007 – 2011 роки (чинної на сьогоднішній день) Профспілка та її організації здійснювали ґрунтовну роботу з вивчення, надання зауважень та пропозицій до проектів нормативних актів з питань формування та реалізації державної соціально-економічної політики і трудових відносин, які надходили на погодження до Спільного представницького органу всеукраїнських репрезентативних об'єднань профспілок на національному рівні, а також розміщувалися на веб-сайтах центральних органів виконавчої влади (переважно МОЗ України) для громадського обговорення.

Зауваження та пропозиції надані до 89 проектів, зокрема, до таких важливих для галузі як: проект розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я»; проекти Законів України «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів (реєстр. №6327), «Про внесення змін до статей 3, 8 та 35-1 Основ законодавства України про охорону здоров'я», «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо видатків на первинну медичну допомогу», «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів» та альтернативного законопроекту, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я», «Про організацію медичного обслуговування населення в Україні», «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості»; проекти постанов КМУ «Про затвердження порядку утворення госпітальних округів», «Про першочергові заходи для забезпечення соціального захисту медичних працівників та недопущення руйнації системи охорони здоров'я в Україні», «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я»; проекти наказів МОЗ України «Про затвердження форми декларації про вибір лікаря з надання первинної медичної допомоги та інструкції щодо її заповнення», «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» та низки інших.

Загалом, згідно з інформацією організацій Профспілки про правозахисну роботу, здійснено правову експертизу 500 проектів нормативних актів, зокрема, проектів актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань формування та реалізації державної соціальної, економічної політики, регулювання трудових відносин, а також тих, які безпосередньо впливали на трудові і соціально-економічні права працівників галузі.

Показовим є приклад участі Профспілки у розробленні та здійсненні державної політики у галузі трудових відносин, а також ефективного захисту трудових прав працівників служби ЕМД.

09 серпня 2017 р. Міністерством охорони здоров'я України видано наказ «Про внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» №918, відповідно до положень якого, зокрема, у Довіднику професію «фельдшер з медицини невідкладних станів» замінено на «парамедик» з одночасною зміною завдань та обов'язків і кваліфікаційних вимог до такої посади, а також доповнено Довідник професіями «інструктор з надання до госпітальної допомоги», «екстрений медичний технік» та інструктор з надання першої допомоги.

19 вересня 2017 року під час попереджувальної Всеукраїнській акції протесту Профспілки працівників охорони здоров'я України працівниками служби екстреної медичної допомоги висунуті вимоги до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та органів місцевої влади

щодо забезпечення виконання положень Закону України «Про екстрену медичну допомогу», забезпечення діяльності центрів ЕМД та МК, захисту прав та інтересів працівників служби ЕМД, припинення нав'язування «парамедичної» системи надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному рівні.

За результатами проведеної Акції Віце-прем'єр - міністром України П. Розенком доручено Міністерству охорони здоров'я України забезпечити розвиток та функціонування системи екстреної медичної допомоги згідно з вимогами Закону України «Про екстрену медичну допомогу».

25 вересня 2017 року Профспілкою спрямовано лист на адресу Президента України з приводу нагальних проблем галузі, які потребують невідкладного реагування, зокрема і щодо реформування служби ЕМД.

З метою недопущення ліквідації лікарсько-фельдшерських бригад та порушення трудових прав працівників екстреної медичної допомоги 04 жовтня 2017 р. Профспілка звернулася також до Прем'єр-міністра України.

Ситуація вкрай загострилася внаслідок ігнорування пропозицій Профспілки та вимог працівників служби ЕМД з прийняттям наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Зміни № 6 до Національного класифікатора України ДК 003:2010» від 26 жовтня 2017 року № 1542 (виданого за ініціативи Міністерства охорони здоров'я України), положеннями якого, зокрема, скасовано професію «фельдшер з медицини невідкладних станів» (код КП 3221), натомість включено до класифікатора професії «парамедик» (код КП 3221) та «екстрений медичний технік» (код КП 5132).

Оскільки зазначені накази МОЗ України та Мінекономрозвитку України прийняті всупереч положень Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», пункту 6 доручення Віце-прем'єр-міністра України Розенка П.В. від 21 вересня 2017 року № 36657/1/1-17, норм Галузевої та Генеральної угод та призведуть до порушення трудових прав працівників служби ЕМД, **07 листопада 2017 року** під час зустрічі представників всеукраїнських профспілок та профоб'єднань з Прем'єр-міністром України, Головою Профспілки в черговий раз акцентовано увагу на неприпустимості внесених до Класифікатора змін.

За результатами зазначеної зустрічі Мінекономрозвитку, МОЗ України та Мінсоцполітики надано доручення Кабінету Міністрів України спільно з Профспілкою невідкладно опрацювати питання щодо відтермінування застосування наказу Мінекономрозвитку «Про затвердження Зміни № 6 до національного класифікатора України ДК 003:2010» від 26 жовтня 2017 р. № 1542 в частині назв посад закладів і установ охорони здоров'я та про результати поінформувати у двотижневий строк.

08 листопада 2017 року, під час зустрічі з Першим Віце-прем'єр-міністром України-Міністром економічного розвитку і торгівлі Кубівим С.І. Голова Профспілки озвучила вимогу про скасування наказу Мінекономрозвитку і торгівлі України «Про затвердження Зміни № 6 до

Національного класифікатора України ДК 003:2010» від 26 жовтня 2017 р. №1542, за результатами якої **09 листопада 2017 року** у МОЗ України відбулася нарада під головуванням заступника Міністра Ковтонюка П. за участі представників Профспілки щодо змін до Класифікатора та призупинення дії наказу № 1542.

21 листопада 2017 року відбулася зустріч фахівців МОЗ України та Профспілки, під час якої Сторони дійшли згоди стосовно необхідності відновлення скасованих професій працівників галузі.

А вже **30 листопада 2017 року** Перший віце-прем'єр-міністр - Міністр економічного розвитку і торгівлі України С.І. Кубів підписав наказ щодо внесення змін до національного класифікатора професій ДК 003:2010 (Зміна № 7). Зазначеним наказом відновлено скасовані раніше за ініціативою МОЗ України, професії працівників охорони здоров'я.

Профспілка звернулася до МОЗ України з пропозицією про відновлення у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників (Випуск 78 «Охорона здоров'я») професії «фельдшер з медицини невідкладних станів».

Наказом від 15 березня 2018 року № 490 до Довідника кваліфікаційних характеристик були внесені відповідні зміни.

Крім того, з метою виконання вимог висунутих працівниками служби ЕМД на попереджувальній Всеукраїнській акції протесту Профспілки 19.09.2017, збереження лікарсько-фельдшерських бригад та відновлення права на працю фельдшерів медицини з невідкладних станів Первинною профспілковою організацією Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф м. Києва на Урядовому порталі було розміщено петицію «Проти руйнування системи екстреної медичної допомоги» /<https://petition.kmu.gov.ua/kmu/Petition/View/1449/> щодо її підтримки Профспілка звернулася до спілчан та ФПУ. Також представники Профспілки взяли участь у селекторних нарадах щодо реформи екстреної медичної допомоги (15.11.2017 та 23.01.2018) та підтримали проведення двох Всеукраїнських акцій працівників системи ЕМД.

Як зазначено вище, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1013-р схвалено Концепцію реформи фінансування системи охорони здоров'я, відповідно до положень якої, одним із завдань реформи є автономізація постачальників медичної допомоги шляхом реорганізації державних і комунальних закладів охорони здоров'я у державні та комунальні некомерційні підприємства.

На виконання зазначеної Концепції 06 квітня 2017 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» №2002 (набрав чинності 06 травня 2017 р.), відповідно до положень якого, зокрема, статтю 16 Закону України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я» доповнено частиною 12, згідно з якою за організаційно-правовою формою заклади охорони здоров'я

комунальної власності можуть утворюватися та функціонувати як комунальні некомерційні підприємства або комунальні установи.

На підставі положень вказаного Закону власники комунальних закладів охорони здоров'я - органи місцевого самоврядування по всій Україні ініціюють реорганізацію бюджетних закладів у комунальні некомерційні підприємства.

Така тенденція несе у собі загрозу масових порушень трудових прав працівників, погіршення умов оплати праці, оскільки непоодинокими є випадки ігнорування місцевою владою та роботодавцями положень частини 4 статті 36 Кодексу законів про працю України, якою передбачено правонаступництво у трудових відносинах.

Незважаючи на існування зазначених вище об'єктивних причин порушень законодавства про працю, Профспілкою продовжують здійснюватися заходи з громадського контролю на локальному рівні: шляхом здійснення поточних і планових заходів громадського контролю за додержанням роботодавцями вимог законодавства про працю та про охорону праці.

Так, у звітному періоді організаціями Профспілки проведено 1240 планових та позапланових перевірок додержання законодавства про працю за результатами яких протягом 2017 року виявлено 6127 порушень трудового законодавства.

Аналізуючи результати громадського контролю за додержанням законодавства про працю в закладах охорони здоров'я слід зазначити, що найбільша кількість виявлених порушень традиційно стосувалась питань оплати праці (2144), гарантій і компенсацій (946), звільнення та переведення (836), робочого часу (486), змін істотних умов праці (414), інших порушень (854).

Загальна кількість працівників галузі, права яких було порушено становить 12295 осіб.

З метою відновлення порушених прав працівників та вжиття відповідних заходів щодо їх попередження, роботодавцям, органам виконавчої влади та місцевого самоврядування надіслано 493 подання; територіальним органам Державної служби України з питань праці надіслано 149 письмових повідомлень про виявлені факти порушень.

З метою ефективного здійснення заходів з громадського контролю щодо попередження порушень норм чинного законодавства територіальними організаціями Профспілки у більшості областей налагоджена співпраця з департаментами охорони здоров'я обласних державних адміністрацій, комісіями з питань охорони здоров'я місцевих рад та структурними підрозділами з охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій: здійснюються регулярні спільні засідання, колегії, комплексні перевірки по скаргах та зверненнях членів Профспілки - працівників закладів охорони здоров'я.

Крім того, згідно з планами роботи організацій Профспілки, а також за окремими скаргами членів Профспілки здійснюються безпосередні перевірки додержання роботодавцями вимог законодавства України про працю.

Пріоритетним напрямком у здійсненні громадського контролю за додержанням законодавства про працю є надання правової допомоги членам профспілки та її членським організаціям, зокрема консультативної допомоги, підготовка процесуальних та інших документів (позовних заяв, клопотань, апеляційних, касаційних скарг тощо).

У звітному періоді членам Профспілки надано понад 28455 консультацій з питань правового та соціально-економічного захисту, у тому числі 712 письмових. 9778 роз'яснень надано профспілковим організаціям (у тому числі 986 письмових).

Найбільше питань у членів Профспілки виникало з приводу оплати праці, роботи за сумісництвом, надання додаткової відпустки за особливий характер праці та змін у пенсійному законодавстві.

Значна частина консультацій стосувалася надання роз'яснення молодим спеціалістам - медикам щодо порядку укладання трудового договору після проходження інтернатури та необхідності відшкодування вартості навчання за рахунок закладу охорони здоров'я у разі звільнення з роботи за власним бажанням або за угодою сторін.

Непоодинокими є і випадки здійснення правовими інспекторами праці представництва інтересів працівників у судових та інших органах (64 випадки).

За результатами проведеної роботи на користь працівників винесено 22 судові рішення. По решті справ триває судовий розгляд. При цьому на користь працівників стягнуто 226 084,99 грн.

З метою запобігання та профілактики порушень роботодавцями вимог трудового законодавства, організаціями Профспілки у звітному періоді продовжено практику планових виїзних консультативних зустрічей з трудовими колективами безпосередньо у закладах охорони здоров'я.

Загалом протягом 2017 року в організаціях Профспілки проведено 441 навчальний захід для членів виборних органів профспілкових організацій всіх рівні та профактиву.

Актуальні питання впровадження реформування системи охорони здоров'я України

За звітний період Верховна Рада України прийняла закони України щодо медичної реформи, зокрема: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» від 06.04.2017 2002-VIII, «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 № 2168-VIII, «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» від 14.11.2017 № 2206-VIII та «Про внесення змін до Бюджетного

кодексу України» від 07.12.2017 № 2233-VIII, які передбачають масштабні, непрогнозовані перетворення в системі охорони здоров'я, спрямовані на корпоратизацію галузі та лібералізацію трудових відносин, і створюють значні ризики стосовно обмеження (скасування) обсягу існуючих прав та гарантій медичних працівників, скорочення мережі державних та комунальних закладів охорони здоров'я.

Зазначені закони, за висновками експертів, не створюють цілісного, науково-обґрунтованого, узгодженого законодавчого підґрунтя для можливого початку впровадження реформи охорони здоров'я в цілому, і первинної ланки зокрема, як передбачалось з 1 липня 2018 року. Розробка та прийняття в найкоротші терміни значної кількості підзаконних нормативно-правових актів, за умови незалучення до цього процесу науковців, експертного середовища, представників Профспілки, повне ігнорування Міністерством охорони здоров'я України (МОЗ України) зауважень і пропозицій Профспілки та Спільного представницького органу об'єднань профспілок (СПО об'єднань профспілок) щодо мінімізації негативних наслідків впровадження реформи як для населення України, так і для медичних працівників, призвело до прийняття неякісних та протиправних нормативних актів, положення яких подекуди не узгоджуються з законами України, у тому числі «реформаторськими». Так, Кабінет Міністрів України (КМУ) прийняв низку рішень без погодження з СПО об'єднань профспілок, а саме: розпорядження КМУ «Про затвердження Плану заходів щодо реалізації концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року» від 15.11.2017 № 821-р та постанови КМУ «Про утворення Національної служби здоров'я України» від 27.12.2017 (не опублікована), «Про затвердження методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування» від 27.12.2017 № 1075, «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного, комунального закладу охорони здоров'я» від 27.12.2017 № 1094, «Про спостережну раду закладу охорони здоров'я та внесення змін до Типової форми контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я» від 27.12.2017 №1077.

Через прогалини в реформаторських змінах, безсистемність та фрагментарність законодавства щодо реформи системи охорони здоров'я (за відсутності відповідного фінансового забезпечення, з перекладанням державою своїх повноважень у сфері охорони здоров'я на місцевий рівень), нерозуміння на місцях керівниками органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я механізмів та законних підстав втілення запропонованих новацій, створюється широке поле зловживань у сфері трудового та медичного права.

З огляду на зазначене, Профспілка проводить експертизу проектів нормативно-правових актів (навіть коли розробник, порушуючи законодавство, не направляє їх на розгляд), направляє висновки та пропозиції з

відповідними аргументами щодо своєї позиції безпосередньо СПО об'єднань профспілок, МОЗ України, Прем'єр-міністра України Гройсману В.Б.

Так, проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення» передбачає вимогу щодо автономізації закладів охорони здоров'я - як обов'язкову для подальшого їх фінансування. Однак жоден із прийнятих законів не містить норм щодо обов'язкової зміни організаційно-правової форми державних та комунальних закладів охорони здоров'я – бюджетних установ на казенні або комунальні некомерційні підприємства, з огляду на що Профспілка наполягала у своїх висновках на скасуванні такої вимоги.

До проекту наказу МОЗ України та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку формування спроможних мереж надавачів первинної медичної допомоги», винесеного на громадське обговорення, Профспілкою направлялися розробнику зауваження щодо відсутності науково обґрунтованої методики визначення запропонованих проектом показників (гранична потужність спроможної мережі надання первинної медичної допомоги, цільове навантаження на одну робочу зміну), збільшення фактичного навантаження на медперсонал, невідповідності Основам законодавства України про охорону здоров'я. Однак вказані зауваження не були враховані, а наказ затверджений та зареєстрований Міністерством юстиції без погодження з СПО об'єднань профспілок.

Проект наказу «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» двічі розглядався Профспілкою, була ініційована узгоджувальна нарада в МОЗ України. Слід зазначити, що завдяки позиції Профспілки вдалось дещо зменшити навантаження на медперсонал. Однак частина пропозицій враховані не були, зокрема щодо встановлення навантаження на рівні, затвердженому у чинній постанові КМУ від 30.12.2013 № 977 «Деякі питання оплати праці медичних працівників, що надають первинну медичну допомогу», зазначення неповного переліку медичного персоналу, що на сьогодні надає первинну медичну допомогу, тощо.

До проекту наказу «Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу» Профспілкою були надані пропозиції щодо врегулювання процедури вибору лікаря особами, які з об'єктивних причин не мають можливості особисто дістатися до закладу охорони здоров'я для підписання декларації, порядку зміни та відмови від лікаря, граничної кількості пацієнтів, які можуть укласти декларацію з лікарем з надання ПМД, умов, за яких лікар може відмовитися від подальшого ведення пацієнта, забезпечення безперервності надання послуг з ПМД у разі відсутності лікаря, з

яким укладено декларацію пацієнтом, механізму реалізації права пацієнта звернутися за роз'ясненням стосовно надавачів ПМД у разі неможливості обрання лікаря до моменту початку діяльності Національної служби здоров'я України та її територіальних органів тощо.

Не погоджений Профспілкою проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування (медичної послуги)» оскільки запропонований метод покрокового розподілу витрат базується на розподілі фактичних витрат з надання медичних послуг, що суперечить статті 18 Основ законодавства України про охорону здоров'я, що «вартість послуги з медичного обслуговування розраховується з урахуванням структури витрат, необхідних для надання такої послуги відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я».

В умовах значного недофінансування галузі, запропонований алгоритм розрахунку вартості медичних послуг, який спирається на величину фактичних витрат, не вирішує завдання щодо забезпечення галузевих стандартів, використання науково обґрунтованих нормативів, оптимізації витрат і мінімізації відхилень фактичних показників від нормативних, забезпечення належної якості медичних послуг, розширення номенклатури додаткових послуг тощо. Проте Уряд на засіданні 27 грудня 2017 року розглянув і ухвалив проект Методики без урахування позиції профспілок.

Також залишаються невизначеними питання забезпечення прав та гарантій медичних працівників комунальних некомерційних підприємств щодо умов оплати їх праці, додержання нормативів навантаження, норм скороченого робочого часу, пільгового пенсійного забезпечення тощо.

Наприклад, в процесі перетворення на комунальні некомерційні підприємства є спроби незаконного застосування контрактної форми трудового договору для працівників закладів охорони здоров'я. Так, завдяки активній позиції Тернопільської обласної організації Профспілки вдалося відмінити незаконне рішення Тернопільської міської ради і не допустити порушення трудових прав спілчан (щодо укладання контракту з працівниками терміном на один рік).

Крім цього, заклади охорони здоров'я, реорганізовані в комунальні некомерційні підприємства, втрачають статус бюджетної установи і з цієї причини на них не діє постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», на підставі якої затверджено галузеві умови оплати праці (наказ Міністерства соціальної політики та МОЗ України від 05.10.2005 № 308/519 «Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення»).

Роз'яснення, які надаються МОЗ України щодо оплати праці працівників галузі в умовах реформування (у тому числі щодо довільного формування

керівниками розмірів посадових окладів працівників тих закладів, що реорганізуються у казенні або комунальні неприбуткові підприємства), на сайті профільного міністерства і в засобах масової інформації подекуди є суперечливими, і не відповідають чинним законодавчим актам з питань оплати праці.

Порядок застосування норми Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» щодо врахування при розрахунку тарифів та коригувальних коефіцієнтів бази для визначення компонента оплати праці медичних працівників у величині, що є не меншою за 250 відсотків середньої заробітної плати в Україні за липень року, що передує року, відсутній.

З цього приводу Профспілка неодноразово висловлювала свою категоричну незгоду і продовжує наполягати на унормуванні питання мінімальних гарантій в оплаті праці для працівників галузі в умовах реформування. Оскільки послуги, що надаватимуться закладами охорони здоров'я - комунальними некомерційними підприємствами, фінансуватимуться з державного бюджету, то Профспілка наполягає на необхідності закріпити на законодавчому рівні, як мінімальні гарантії для підприємств, умови оплати праці, що встановлені для бюджетних установ.

Закон України «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» передбачає низку позитивних норм в частині зобов'язань держави, зокрема: щодо розвитку мережі закладів охорони здоров'я у сільській місцевості, удосконалення їхньої матеріально-технічної бази, забезпечення умов діяльності медичних працівників шляхом створення для них додаткових гарантій оплати праці та належних умов праці, включаючи забезпечення необхідним медичним обладнанням, спеціальним транспортом, розроблення та реалізації мотиваційних пакетів, у тому числі надання службового житла, транспорту, мобільного зв'язку, пільгових (іпотечних) кредитів на будівництво або придбання житла, компенсації плати за житлово-комунальні послуги та енергоносії, обслуговування та експлуатацію автомобільного транспорту, інших заохочувальних заходів, а також сприяння підвищенню рівня професійних знань та практичних навичок таких працівників. Реалізація цих заходів потребуватиме значних фінансових інвестицій та посиленого контролю з боку Профспілки щодо їх виконання.

Слід зазначити, що фінансова складова реформи є найбільш вразливою. У Держаному бюджеті України на 2018 рік передбачено видатки на охорону здоров'я лише у розмірі 3,5 відсотка валового внутрішнього продукту (ВВП), що не відповідає вимогам частини п'ятої статті 4 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», де обсяг коштів на реалізацію програми медичних гарантій має бути у розмірі не менше 5 відсотків ВВП.

Профспілка неодноразового наголошувала на необхідності проведення реформи екстреної медичної допомоги відповідно до вимог Закону України «Про екстрену медичну допомогу», забезпечивши при цьому належне

фінансування служби для створення оперативно-диспетчерських служб Центру екстреної (невідкладної) медичної допомоги та медицини катастроф (ЦЕМД та МК), відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги, оновлення матеріально-технічної бази спеціалізованого санітарного транспорту та покращення умов і оплати праці працівників служби ЕМД.

Але, незважаючи на окреслену позицію, МОЗ України розпочало реформу екстреної медичної допомоги із внесення змін до Класифікатора професій щодо скасування професії «фельдшер з медицини невідкладних станів» та включення професій «парамедик» та «екстрений медичний технік».

Зокрема, 2 січня 2018 року МОЗ України винесено на громадське обговорення проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1114 «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги» (далі – Проект), пунктом 1 якого передбачається запровадження поряд з лікарськими та фельдшерськими бригадами бригад парамедиків.

Водночас пунктом 2 Проекту передбачено, що до 01 січня 2023 року особам, які займають посади фельдшерів з медицини невідкладних станів і медичних сестер станцій (відділень) швидкої та невідкладної медичної допомоги у лікарських і фельдшерських бригадах екстреної (швидкої) медичної допомоги, дозволено працювати у складі бригад парамедиків.

З 01 січня 2023 року пропонується взагалі скасувати лікарські та фельдшерські бригади, а також спеціалізовані лікарські бригади за спеціалізацією психіатрія, кардіологія, неврологія, педіатрія, неонатологія тощо.

Таким чином, Проект у наведеній редакції залишає неврегульованими питання подальшої долі фельдшерів з медицини невідкладних станів і медичних сестер станцій (відділень) швидкої та невідкладної медичної допомоги у складі виїзних бригад, а також майже 6 тис. лікарів виїзних бригад, які протягом 2012-2015 років повністю пройшли спеціалізацію за спеціальністю «медицина невідкладних станів», для яких не розроблено механізму подальшого їх перенавчання та працевлаштування.

Проектом не врегульовані і питання умов праці та умов оплати праці парамедиків та екстрених медичних техніків, не визначено норми їх навантаження тощо.

Зазначений проект постанови не був погоджений СПО об'єднань профспілок. Позицію Профспілки з цього питання доведено до МОЗ України.

Крім того, за дорученням членів Президії Профспілка звернулася до Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. з проханням підтримати медичну спільноту у намірах виваженого реформування служби ЕМД та доручити МОЗ України неухильно виконувати норми Регламенту Кабінету Міністрів України щодо погодження нормативно-правових актів з соціальними партнерами.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ З РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

(СТАНОМ НА 23.03.2018 РОКУ)

Закони України

1. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» від 06.04.2017 №2002.
2. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 № 2168-VIII.
3. «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» від 14.11.2017 № 2206-VIII.
4. «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» від 07.12.2017 № 2233-VIII.

Постанови Кабінету Міністрів України

1. «Про затвердження порядку створення госпітальних округів» від 30.11.2016 № 932.
2. «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук» від 14.06.2017 № 425.
3. «Про затвердження порядку проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного, комунального закладу охорони здоров'я» від 27.12.2017 № 1094.
4. «Про спостережну раду закладу охорони здоров'я та внесення змін до Типової форми контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я» від 27.12.2017 № 1077.
5. «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування» від 27.12.2017 № 1075.
6. «Про утворення Національної служби здоров'я України» від 27.12.2017 № 1101.
7. «Про внесення змін у додаток 2 до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики» від 27.12.2017 № 1105.

Розпорядження Кабінету Міністрів України

1. «Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я» від 30.11.2016 № 1013-р.
2. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Київської області» від 22.03.2017 № 194-р.
3. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Луганської області» від 22.03.2017 № 195-р.
4. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Житомирської області» від 22.03.2017 № 196-р.
5. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Херсонської області» від 22.03.2017 № 197-р.
6. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Полтавської області» від 22.03.2017 № 198-р.
7. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Хмельницької області» від 22.03.2017 № 199-р.
8. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Рівненської області» від 22.03.2017 № 200-р.
9. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Запорізької області» від 22.03.2017 № 201-р.
10. «Про затвердження складу госпітального округу м. Києва» від 22.03.2017 № 202-р.
11. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Дніпропетровської області» від 22.03.2017 № 203-р.
12. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Тернопільської області» від 22.03.2017 № 204-р.
13. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів чернігівської області» від 22.03.2017 № 205-р.
14. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Чернівецької області» від 29.03.2017 № 211-р.
15. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Черкаської області» від 12.07.2017 № 471-р.
16. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Кіровоградської області» від 12.07.2017 № 472-р.
17. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів івано-Франківської області» від 12.07.2017 № 473-р.
18. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Волинської області» від 13.09.2017 № 631-р.
19. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Вінницької області» від 20.12.2017 № 953-р.
20. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Донецької області» від 27.12.2017 № 995-р.
21. «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Одеської області» від 27.12.2017 № 1010-р.
22. «Про схвалення Концепції реформування механізмів публічних закупівель лікарських засобів та медичних виробів» від 23.08.2017 № 582-р.

23. «Про затвердження Плану заходів щодо реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року» від 15.11.2017 № 821-р.

24. «Про призначення Петренка О. Е. Головою Національної служби здоров'я України» від 28 березня 2018 р. № 182-р.

Накази МОЗ України

1. «Про затвердження примірного положення про госпітальний округ» від 20.02.2017 № 165 (зі змінами наказ МОЗ України від 18.12.2017 № 1621).

2. «Про затвердження примірних договорів про медичне обслуговування населення між НАМН України та учасником пілотного проекту» від 14.08.2017 № 938/56 (спільний з НАМН України).

3. «Про затвердження нормативно-правових актів МОЗ України та НАМН України щодо реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 року № 425 «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук України» від 28.08.2017 № 967/58.

4. «Про затвердження розрахунку тарифів на послуги з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги учасниками пілотного проекту» від 20.09.2017 № 1123/64 (спільний з НАМН України, державна реєстрація в Мін'юсті від 7.11.2017 № 1356/31224).

5. «Про затвердження тарифів на послуги з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги учасниками пілотного проекту» від 28.09.2017 № 1189 (державна реєстрація в Мін'юсті від 07.11.2017 № 1357/31225).

6. «Про тестування компонентів електронної системи обміну медичною інформацією, необхідних для запуску нової моделі фінансування на первинному рівні надання медичної допомоги» від 07.09.2017 № 1060.

7. «Про утворення державного підприємства «Електронне здоров'я» від 14.12.2017 № 1597.

8. Спільний наказ Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку

формування спроможних мереж надання первинної медичної допомоги» від 06.02.2018р.№178/24.

9. "Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу" від 19.03.2018 № 503.

10."Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги" від 19.03.2018 № 504.

Інше

1. Методичні рекомендації з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ на комунальні некомерційні підприємства.(оновлена версія) від 14.02.2018.

Інформація про судові справи, ініційовані Профспілкою

З метою виконання статутних обов'язків Профспілки, визначених у пункті 18 розділу II Статуту, та відповідних рішень Президії Профспілки щодо захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів Профспілки, на даний час у судовому порядку **оскаржуються** наступні нормативні акти:

1. Постанова Кабінету Міністрів України №1024 від 25.11.2015 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» (далі — Постанова 1024 або справа про нормативи стаціонарних ліжок);

2. Накази МОЗ України від 11.05 2016 № 427 «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2000 №33 «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я» та від 02.09.2016 №928 «Про втрату чинності наказу МОЗ України від 23 лютого 2000 року № 33» (далі — справа про штатні нормативи);

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 року № 348 «Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби».

Коротка інформація по справам

1. 31 січня 2017 року Київським апеляційним адміністративним судом винесено рішення по справі №826/6046/16 яким задоволено апеляційну скаргу Професійної спілки працівників охорони здоров'я України та скасовано, як протиправну, Постанову №1024.

Кабінетом Міністрів України та Міністерством охорони здоров'я України, як учасниками зазначеної справи, подані касаційні скарги на рішення КААС від 31 січня 2017 року до Вищого адміністративного суду України (далі —

ВАСУ), за якими, відповідно 22.02.2017 та 07.03.2017 відкрито окремі касаційні провадження.

Слід зазначити, що згідно з процесуальним законодавством подання касаційної скарги та відкриття касаційного провадження, не зупиняє дію рішення КААС.

Таким чином, станом на сьогоднішній день постанова 1024 залишається скасованою.

5 лютого 2018 року, у зв'язку з запровадженням нового процесуального законодавства, касаційні скарги КМУ та МОЗ України передано для розгляду до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Ухвалою від 15 лютого 2018 року зазначені касаційні скарги об'єднано для розгляду в одному провадженні. Проте дату судового розгляду ще не визначено.

2. 14 лютого 2017 року Київським апеляційним адміністративним судом, винесено ухвалу по іншій справі №826/15134/16 за позовом Профспілки про скасування наказів МОЗ України від 11.05.2016 № 427 «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2000 №33 «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я» та від 02.09.2016 №928 «Про втрату чинності наказу МОЗ України від 23 лютого 2000 року № 33» **про відмову у задоволенні апеляційної скарги Профспілки** та осіб, які до неї приєдналися на постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 20.12.2016 року.

07 червня 2017 року Вищим адміністративним судом України винесено ухвалу про залишення без задоволення касаційної скарги Професійної спілки працівників охорони здоров'я України на постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 20 грудня 2016 року про відмову у задоволенні позову Профспілки та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 14 лютого 2017 року про залишення рішення суду I інстанції без змін.

Ухвалою Верховного Суду України від 22 вересня 2017 року **відмовлено у допуску** до провадження Верховного Суду України справи за позовом Професійної спілки працівників охорони здоров'я України до Міністерства охорони здоров'я України про визнання незаконними та скасування наказів **для перегляду ухвали** Вищого адміністративного суду України від 07 червня 2017 року.

Таким чином, на даний час наказ МОЗ України від 23.02.2000 № 33 «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я» (із змінами) залишається скасованим, що зумовлює існування загрози звільнень працівників закладів охорони здоров'я.

Водночас Профспілкою у порядку статті 151-1 Конституції України, пункту 9 частини 1 статті 7 Закону України «Про Конституційний Суд України» подано конституційну скаргу з проханням перевірити частину 5 статті 220-1 КАС України (яку було застосовано Вищим адміністративним судом України в ухвалі від 07 червня 2017 року) на відповідність частині 2 статті 55 Конституції України у системному зв'язку з основними засадами судочинства, закріпленими у пунктах 3, 6, 7 та 8 частини 2 статті 129 Конституції України.

Прийняття Конституційним Судом України рішення про невідповідність Конституції України положень Закону, який застосовано Вищим адміністративним судом України під час розгляду касаційної скарги Профспілки є підставою для перегляду зазначеної справи.

Ухвалою від 13 грудня 2017 року Конституційним Судом України винесено ухвалу про продовження строку постановлення колегіями суддів Конституційного Суду України ухвали про відкриття або про відмову у відкритті конституційного провадження за конституційною скаргою Профспілки на строк, необхідний для утворення колегій суддів Конституційного Суду України та на 20 днів з дня їх утворення.

На даний час провадження по зазначеній справі не відкрито.

3. 28 липня 2017 року **Окружним адміністративним судом м. Києва відкрито провадження** за адміністративним позовом Профспілки до Кабінету Міністрів України про визнання протиправною та скасування постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби України» № 348 від 29 березня 2017 року, відповідно до положень якої відмінено рішення про реорганізацію Державної санітарно-епідеміологічної служби шляхом її приєднання до Державної служби з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, та одночасно приписано ліквідувати Державну санітарно-епідеміологічну службу.

27 березня 2018 року відбулося перше судове засідання з розгляду справи по суті, за результатами якого до участі в справі, як представника третьої особи - Державної санітарно-епідеміологічної служби України, залучено Протаса Святослава Вікторовича, колишнього т.в.о. Голови Служби, який підтримує позовні вимоги Профспілки.

Чергове засідання по справі перенесено на 22 травня 2018 року.

Інформація щодо колективного трудового спору між Профспілкою і Кабінетом Міністрів України

Розпорядженням Національної служби посередництва і примирення від **29.09.2016** № 282-р (реєстраційний номер 101-16/00-Н) зареєстровано колективний трудовий спір між Професійною спілкою працівників охорони здоров'я України і Кабінетом Міністрів України.

11 грудня 2017 року відбулося третє засідання примирної комісії, під час якого прийнято рішення про осучаснення першої вимоги колективного трудового спору у зв'язку з тривалим зволіканням проведення примирних процедур з боку Кабінету Міністрів України та прийняттям Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» № 2246-VIII від 07.12.2017 р.

Урядовою стороною наголошено, що безпосередній розподіл коштів, виділених на підставі розпоряджень № 690-р від 27.09.2017 р. (559 201 млн. грн.) та № 823-р від 15.11.2017 р. (1 038 млн. грн.) згідно Бюджетного кодексу України здійснюється на місцевому рівні. Кабінет Міністрів України, в межах повноважень, розподілив відповідні кошти та визначив їх цільове призначення,

тобто вжив вичерпних заходів щодо виконання абзацу другого, третього першої вимоги Профспілки.

За результатами зустрічі 11 грудня 2017 року, представники Сторін у Примирній комісії домовилися здійснювати поточний моніторинг стану виплати заборгованості із заробітної плати та, у разі її погашення, розглянути питання про зняття з реєстрації вимог Профспілки у відповідній частині.

30 січня 2018 року відбулося четверте засідання примирної комісії.

За результатами зустрічі вирішено зняти з реєстрації першу вимогу Профспілки в частині:

«Підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2017 рік стосовно збільшення фінансування галузі охорони здоров'я, зокрема для:

- забезпечення на поточний (2017) рік у повному обсязі фонду оплати праці закладів охорони здоров'я;

- погашення заборгованості із виплати заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я за 2016-2017 роки».

Крім того, Сторони дійшли згоди провести узгоджувальну зустріч представників для підготовки пропозицій та обміну інформацією щодо вирішення решти вимог Профспілки.

На виконання зазначеної домовленості 23 лютого 2018 року Профспілка звернулася до заступника Міністра Лінчевського О.В. з листом щодо проведення відповідної зустрічі.

Напрямок: Охорона праці

Протягом звітного періоду Профспілка постійно тримала на контролі питання охорони праці. Найбільша увага приділялася питанням стану охорони праці в закладах охорони здоров'я, травматизму та професійної захворюваності, надання працівникам належних пільг і компенсацій, створення безпечних та здорових умов праці.

Майже у всіх обласних організаціях Профспілки, де немає штатних технічних інспекторів, обрані представники профспілки з питань охорони праці, які опікуються цим напрямом роботи. Найбільш активно робота з питань охорони праці проводиться представниками Профспілки у Житомирській, Дніпропетровській, Одеській, Харківській, Черкаській обласних організаціях Профспілки.

Представники первинних профспілкових організацій постійно брали участь у розслідуванні нещасних випадків та профзахворювань, які трапились з членами Профспілки, та у переважній більшості випадків - у роботі комісій зі спеціального розслідування. Так, за наслідками зі 102 випадків 2017 року, що підлягають спеціальному розслідуванню, за участю представників Профспілки проведено 68 розслідувань (67 %), у т.ч. 29 комісій зі спеціального розслідування: випадків зі смертельним наслідком - 14, групових - 12 та з тяжкими наслідками - 3.

Протягом 2017 року технічною інспекцією праці та представниками Профспілки проведено 625 обстежень та перевірок. Взято участь у 40 обстеженнях та перевірках спільно з органами державного нагляду.

Під час перевірок виявлено 936 порушень законодавства з охорони праці, з яких 404 порушення вже усунуто.

Загалом - роботодавцям, органам управління і нагляду, комісіям з трудових спорів, прокуратурі, судам тощо надіслано: 22 висновки та 152 подання з питань охорони праці, з яких усі висновки та 118 подань вирішені позитивно.

Взято участь у роботі комісій з прийняття в експлуатацію 16 нових і реконструйованих об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення.

За участю технічної інспекції праці та представників Профспілки з питань охорони праці опрацьовано розділ «Охорона праці» в 419 колективних договорах, проведено перевірку знань з питань охорони праці 2571 посадових осіб та навчання 2625 осіб профспілкового активу.

Розглянуто 1562 письмових та усних звернень членів Профспілки, з них - 1441 вирішено позитивно (92 %). У тому числі позитивно вирішено усі 17 звернень щодо зв'язку нещасних випадків з виробництвом та 2 випадків перегляду акта Н-1 (Н-5).

Загалом, протягом року питання охорони праці розглядались під час 319 засідань виборних органів Профспілки.

До Всесвітнього дня охорони праці були приурочені та проведені ряд заходів: у закладах охорони здоров'я були створені організаційні комітети з організації та проведення Тижня охорони праці; проведено перевірки з різних питань охорони праці, поліпшення умов і безпеки праці, в тому числі за участю технічних інспекторів праці; організовано тематичні виставки, присвячені питанням охорони праці; проводилися тематичні збори та круглі столи; проведено конкурс дитячого малюнка «Охорона праці очима дітей». В ході проведення Тижня охорони праці вшанувалась пам'ять загиблих на виробництві, надавалась матеріальна допомога сім'ям для вирішенні соціально-побутових питань.

З метою поширення знань членів Профспілки з питань охорони праці та покращення стану громадського контролю за станом охорони праці, Профспілкою проведено вікторину «Охорона праці у закладах охорони здоров'я», яка проводиться щорічно напередодні Дня охорони праці. Переможців нагороджено дипломами та грошовими виплатами.

Технічна інспекція праці розглядає та, за потреби, надає пропозиції й зауваження до нових загальнодержавних та галузевих нормативно-правових актів з питань охорони праці, які надходять на узгодження до СПО об'єднань профспілок або оприлюднюються для громадського обговорення, зокрема - до проекту Національної стратегії Тристороннього співробітництва з протидії ВІЛ/СНІДу у сфері праці. Взято участь у засіданнях міжвідомчої робочої групи з підготовки Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019 – 2023 роки, впровадження Директив ЄС з питань охорони праці тощо.

Велике обурення викликає деструктивна діяльність Уряду, пов'язана з визнанням такими, що не застосовуються на території України, нормативно-правових актів органів влади Союзу РСР з охорони праці та пожежної безпеки.

Без належного обґрунтування та незважаючи на катастрофічні наслідки для життя та здоров'я працівників, Кабінет Міністрів України розпорядженням від 18 грудня 2017 р. № 1022-р скасував чинність понад двохсот нормативно-правових актів органів з охорони праці та санітарного законодавства, зокрема галузеві НПАОП, що врегульовують питання охорони праці у галузі охорони здоров'я.

У тому числі скасовано:

- Постанову Держкомпраці від 16 грудня 1987 р. № 731/П13 “Про порядок безплатної видачі молока або інших рівноцінних харчових продуктів робітникам і службовцям, які зайняті на роботах з шкідливими умовами праці”;

- Типові галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту робітникам і службовцям установ охорони здоров'я та соціального забезпечення медичних науково-дослідних установ та учбових закладів, виробництв бактеріальних і біологічних препаратів, матеріалів, учбових наочних посібників по заготівлі, вирощуванню та обробці медичних п'явок від 18 серпня 1980 р. № 241/П-9;

- Галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, а також норм санітарного одягу і санітарного взуття працівникам установ, підприємств і організацій системи охорони здоров'я.

Внаслідок цього працівники галузі втрачають право на отримання молока, спеціального одягу та інших ЗІЗ.

Профспілка звернулась до Міністерства охорони здоров'я України та Федерації профспілок України з вимогою вжити термінових заходів щодо вирішення цих проблем.

Напрям : Профспілкове навчання, семінари

Європейський вектор розвитку української держави потребує трансформації національного законодавства. Впровадження низки реформ у різні сфери суспільного життя через законодавчі новації вимагають постійного інформування, ознайомлення профспілкового активу з нововведеннями та їх наслідками.

З огляду на це, Профспілка та її організаційні ланки приділяють значну увагу профспілковому навчанню та проведенню фахових семінарів. Протягом звітнього періоду проведено ряд таких заходів:

16-17 травня 2017 року (м. Київ) Міжнародний експертний семінар з реформування системи охорони здоров'я у контексті реалізації Угоди про асоціацію Україна-ЄС. Під час семінару своїм баченням та досвідом реформи системи охорони здоров'я поділилися міжнародні експерти: Матіас Маухер -співробітник Європейської федерації профспілок громадського обслуговування, представники профспілок Грузії, Молдови, а також вітчизняні

фахівці галузі. Керівники ФПУ та галузевої Профспілки окреслили стан справ у медичній галузі та висловили свої застереження щодо негативних наслідків реформування охорони здоров'я в Україні;

22-26 травня 2017 року (м. Немирів Вінницької обл.) - семінар для голів та головних бухгалтерів організацій Профспілки, на якому розглянуто новації в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в неприбуткових організаціях;

27-30 листопада 2017 року (м. Київ) - семінар-навчання працівників правових служб Профспілки, на якому розглянуто актуальні питання трудового законодавства, особливості застосування положень Закону України «Про запобігання корупції» до працівників закладів охорони здоров'я, новації пенсійного забезпечення медичних працівників, практику оскарження рішень суб'єктів владних повноважень (органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування), порядок державної реєстрації організацій Профспілки, що не мають статусу юридичної особи тощо;

11-15 грудня 2017 року (Навчально-методичний центр Федерації профспілок Чернігівської обл.) – семінар-навчання спеціалістів з питань інформаційної роботи обласних та Київської міської організацій Профспілки. Розглянуто питання пріоритетів в інформаційній роботі організації, особливостей профспілкового копірайтингу, правильного проведення фоторепортажу профспілкового заходу, основ PR-діяльності профспілкової організації, налагодження співпраці зі ЗМІ тощо;

12-14 грудня 2017 року (м. Київ) - семінар-навчання завідувачів фінансових відділів – головних бухгалтерів обласних та Київської міської організацій Профспілки з питань складання фінансової звітності, доходів та витрат неприбуткових організацій, податкової звітності, національних стандартів бухгалтерського обліку тощо;

05-09 лютого 2018 року (м. Миргород Полтавської обл.) - навчання голів обласних організацій Профспілки з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності в організація Профспілки, правовідносин профспілкових організацій з фіскальними органами, податкової звітності неприбуткових організацій, основних засад здійснення цивільного судочинства у справах, що виникають під час трудових правовідносин за новим Цивільним процесуальним кодексом України.

Звернення, заяви, погодження нормативно-правових актів: хронологія

04.04.2017

- До ФПУ надано інформацію щодо вжитих Профспілкою заходів на виконання «Стратегії діяльності Федерації профспілок України на 2016-2020 роки «Європейський вибір» (№ 01-08/117);

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. та Голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), Вовку Д.В. спрямовано листа з приводу ухвалення 28.03.2017 рішення «Про встановлення тарифів на послуги транспортування та розподілу природного газу» щодо неправомірності прийняття рішення про введення абонентської плати за постачання газу, та не допускати

зростання сумарної вартості газу для окремих категорій побутових споживачів без запровадження системи компенсаційних виплат (№ 03-03/115);

14.04.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано позицію Профспілки щодо відхилення проекту постанови Президії ФПУ «Про організацію системного реагування ФПУ, її членських організацій на факти порушень трудових профспілкових прав», оскільки він не відповідає Статуту ФПУ (№ 02-25/123);

19.04.2017

- До ФПУ надіслано пропозиції до проекту постанови Президії ФПУ «Про посилення громадського контролю за додержанням законодавства про працю в сучасних умовах» та зауважено, що проект не містить жодних положень щодо посилення громадського контролю та дублює положення інших рішень ФПУ, у зв'язку з чим доцільність окремих заходів потребує додаткового обґрунтування (№ 05-07/129);

20.04.2017

- До ФПУ надано зауваження до проекту постанови Ради ФПУ «Про поточний стан управління та використання майна ФПУ та дії щодо захисту майнових прав профспілок» щодо його доопрацювання у зв'язку із відсутністю конкретних заходів та неможливістю здійснення контролю за їх виконанням (№ 02-25/131);

- До ФПУ надано пропозиції та зауваження до проекту постанови Ради ФПУ «Про виконання вимог профспілок із захисту прав та інтересів працюючих та пріоритетні завдання на 2017 рік» (№ 02-5/132);

03.05.2017

- Голові Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя Князевичу Р.П. надіслано листа з проханням сприяти дотриманню Регламенту Верховної Ради України під час опрацювання законопроектів (№ 05-07/142);

04.05.2017

- Першому заступнику Голови Комітету ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Капліну С.М. та Голові СПО об'єднань профспілок Осовому Г.В. надіслані пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про організацію медичного обслуговування населення в Україні» та наголошено про невідповідність деяких його положень нормам діючого законодавства (№ 05-07/144);

05.05.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано підтримку проекту Указу Президента України «Про День сімейної медицини», зважаючи на важливість цієї ланки у наданні первинної медичної допомоги населенню (№ 03-03/150);

- До в. о. Міністра охорони здоров'я України Супрун У. лист з клопотанням ініціювати внесення змін до постанови КМУ від 30.03.2011 №314 «Про умови оплати праці працівників державних спеціалізованих установ судових експертиз» через невизначеність оплати праці судово-психіатричних експертів (№ 03-03/151);

- До СПО об'єднань профспілок надіслано зауваження до проекту розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року» та в черговий раз наголошено на порушенні Міністерством охорони здоров'я процедури погодження проектів нормативно-правових актів (№ 05-07/153);

10.05.2017

- Міністру соціальної політики України Реві А.О. надіслано листа з проханням надати правову оцінку роз'ясненням, наданим працівниками міністерства щодо права на додаткову відпустку працівників охорони здоров'я, які містять різне тлумачення законодавства про відпустки (№ 03-03/154);

11.05.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано зауваження до проекту Закону України «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» та наголошено на суперечливості норм проекту основним положенням соціальної доктрини Міжнародної організації праці ЄС щодо організації національних систем соціального страхування, ризиках порушення професійних прав медичних і фармацевтичних працівників а також норм Конституції України (№ 05-07/158);

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа із зауваженнями до проекту наказу МОЗ України «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планової (позапланової) перевірки суб'єктів господарської діяльності банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим МОЗ України», зауважено на необхідності суттєвого доопрацювання (№ 04-09/160);

- Народному депутату України Ільюка А.О. направлено листа з підтримкою проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо встановлення мінімального посадового окладу (тарифної ставки) залежно від розміру мінімальної заробітної плати)» (№ 03-03/161);

12.05.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано зауваження до проекту наказу МОЗ України «Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки МОЗ України» та наголошено на неприпустимості звуження прав і свобод громадян при прийнятті нових нормативно-правових актів (№03-03/162);

16.05.2017

- Голові Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я Богомолець О.В. надіслано зауваження і пропозиції до проекту Закону України «Про державні фінансові гарантії забезпечення населення необхідною медичною допомогою, лікарськими засобами та послугами системи громадського здоров'я» та наголошено, що положення законопроекту суперечать нормам ст. 49 Конституції України (№ 05-07/163);

18.05.2017

До СПО об'єднань профспілок спрямовано листи щодо розгляду проектів Законів України:

- «Про додаткові державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів особам, які захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність в антитерористичній операції та забезпечують її проведення», «Про додаткові гарантії щодо фінансування медичного обслуговування та забезпечення лікарськими засобами окремих категорій громадян», «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» та «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі», визначено низку зауважень та запропоновано рекомендувати направити законопроекти на доопрацювання (№ 05-07/164);

- «Про державні фінансові гарантії забезпечення населення необхідною медичною допомогою, лікарськими засобами та послугами системи громадського здоров'я» (1) та «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» (2) для розгляду на засіданні Комітету ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення. Профспілка зауважила, що законопроект 1 не містить норми щодо права громадян на безоплатне отримання медичної допомоги, чим порушує норми ст. 49 Конституції України, а законопроект 2 завдяки змінам, які пропонується до нього внести, створює умови для вчинення корупційних правопорушень, у зв'язку з чим законопроекти потребують доопрацювання (№ 05-07/165);

- лист з клопотанням направити до Міністерства соціальної політики України та Міністерства юстиції України звернення з вимогою відкликати лист Мінсоцполітики №317/0/101-17/282 від 13.02.2017 (щодо роз'яснення про включення суми індексації до складу виплат, які мають враховуватися до заробітної плати при забезпеченні її мінімального розміру), як такий, що суперечить нормам Закону України «Про індексацію грошових доходів громадян» та ст. 48 Конституції України (№ 05-07/167);

19.05.2017

- До ФПУ спрямовано листа з вимогою терміново обговорити на засіданні ФПУ ситуацію щодо підготовки Урядом законодавчих актів з реформування системи пенсійного забезпечення без проведення консультацій з соціальними партнерами, які звужують гарантії і права майбутніх пенсіонерів (№ 03-03/170);

29.05.2017

- До ФПУ надано інформацію щодо ситуації на ринку праці та подальші дії профспілок для підготовки та розгляду питання на засіданні Президії ФПУ (№ 03-03/173).

02.06.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів» для розгляду на Комітеті ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення щодо визначення поняття та критерію «високогірний» та необхідності внесення змін до постанови КМУ від 11.08.95 № 648 стосовно оплати праці працівників, які працюють і проживають у цих населених пунктах (№ 03-03/181);

09.06.2017

- Міністру соціальної політики України Реві А.О. спрямовано листа з проханням усунути недоліки в оплаті праці, які виникли в результаті запровадження з 1 січня 2017 року новацій у законодавстві щодо мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, що призвело до звуження існуючих прав і свобод громадян (№ 03-03/189);

12.06.2017

- До ФПУ надано оперативну інформацію про стан виплати заробітної плати працівникам галузі, утворення заборгованості, яка станом на 08.06.2017 становила 15,04 млн. грн. у 4 областях. Особливе занепокоєння викликає стан фінансування наукових установ Національної академії медичних наук України, де суттєво скорочують посади науковців, переводять працівників на скорочений робочий день або неповний робочий тиждень, надають відпустки без збереження заробітної плати (№ 03-03/201);

14.06.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано зауваження і пропозиції до проекту постанови КМУ «Про вдосконалення умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», підготовленого Мінсоцполітики. Зазначено, що проект не усуває існуючу «зрівнялівку», не сприяє відновленню порушених співвідношень в оплаті праці різних категорій персоналу та підвищенню посадових окладів медичних працівників і професіоналів з вищою немедичною освітою, у зв'язку з чим проект постанови не погоджено (№ 03-03/204);

16.06.2017

- Голові Комітету ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Денисовій Л.Л. та її першому заступнику Капліну С.М., народним депутатам України Дроздику О.В., Івченку В.Є., голові ФПУ Осовому Г.В. надано низку зауважень до проекту Закону України «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів», який прийнято у першому читанні та доопрацьовано, щодо новачій у встановленні вартості медичних послуг та лікарських засобів, запровадженні співоплати за надані медичні послуги, використанні іноземних клінічних настанов та системи стандартизації медичної допомоги без адаптації до національної системи охорони здоров'я, що суперечить чинному законодавству. Проект не погоджено, як такий, що потребує суттєвого доопрацювання (№ 05-07/206);

23.06.2017

- До Державної служби України з питань праці надіслано запит щодо чинності деяких нормативно-правових актів СРСР на території України у зв'язку з необхідністю надання працівникам галузі пільг і компенсацій (№ 04-09/212);

30.06.2017

- До Голови Донецької обласної державної адміністрації, керівника військово-цивільної адміністрації Жебрівського П.І. спрямовано листа з проханням скасувати розпорядження про реорганізацію деяких комунальних закладів охорони здоров'я шляхом приєднання, які надають безоплатну медичну допомогу населенню, як таке, що порушує частину 3 ст. 49 Конституції України та зачіпає права та інтереси працівників закладів охорони здоров'я (№05-07/215);

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій». Підтримуючи деякі позиції проекту (щодо осучаснення пенсій, посилення залежності їх розміру від страхового стажу та розміру заробітної плати, скасування військового збору у розмірі 15% для працюючих пенсіонерів), Профспілка не погоджується із пропозицією скасувати з 1 січня 2018 року право працівників на пенсію за вислугу років, індексацію пенсій і щомісячних страхових виплат потерпілим на виробництві та членам їх сімей, які є державними гарантіями. Також не підтримується пропозиція зменшити величину оцінки одного року страхового стажу з 1,35% до 1%, що суперечить положенням Конвенції МОП, проект не погоджено як такий, що потребує доопрацювання (№ 03-05/217);

05.07.2017

- До ФПУ надано пропозиції про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» щодо державної реєстрації професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілки (№ 05-07/223);

06.07.2017

- До МОЗ України надіслано звернення з проханням довести до керівників структурних підрозділів з охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій інформацію про прийняття постанови КМУ від 14.12.2016 №974 та наказу МОН України від 20.01.2017 №81 щодо підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічним працівникам та поширення їх дії на педагогічних працівників, які працюють в закладах охорони здоров'я (№ 03-03/226);

- Головам Комітетів ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Денисовій Л.Л. та з питань охорони здоров'я Богомолець О.В. надіслано листа з позицію Профспілки щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій»: деякі позиції проекту суперечать нормам чинного законодавства, у зв'язку з чим він потребує доопрацювання (№ 03-03/227);

07.07.2017

До СПО об'єднань профспілок надано пропозиції до проектів наказів МОЗ України:

- «Про затвердження Порядку проведення атестації та присвоєння кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів судово-психіатричних експертів» (№ 03-03/228);

- «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 21.03.2012 №182» (№ 04-09/229);

10.07.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано погодження проекту спільного наказу МОЗ України та Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції про облік, реєстрацію, рух і видачу бланків особистих медичних книжок та здійснення контролю» (№ 05-07/231);

12.07.2017

- До ФПУ надано зауваження до проекту Основних напрямів Стратегії подальшого реформування оплати праці в Україні. Профспілкою наголошено про його невідповідність суті та основному завданню Стратегії, метою якої має бути впровадження в Україні Європейських соціальних стандартів з оплати праці, спрямованої на удосконалення діючої в Україні системи оплати праці (№03-03/233);

13.07.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано низку суттєвих зауважень та пропозицій до проекту наказу щодо Методичних рекомендацій з проведення атестації робочих місць (№ 04-09/236 та № 04-09/432 від 01.12.2017);

17.07.2017

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано погодження проекту наказу МОЗ України «Про внесення змін до наказу Мінсоцполітики України та МОЗ України від 30 вересня 2014 р. №708/685» (№ 04-09/238);

21.07.2017

До СПО об'єднань профспілок надано зауваження до проектів:

- постанови КМУ «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування (медичної послуги)», а саме: проектом запропоновано покроковий метод розподілу фактичних витрат з надання медичних послуг, який суперечить нормам ст. 18 Основ законодавства України про охорону здоров'я та не відповідає галузевим стандартам, у проекті не визначено про реалізацію якого пілотного проекту йде

мова та не встановлено перелік закладів, які будуть його учасниками, у зв'язку з чим проект не погоджено (№ 03-03/240);

- наказу МОЗ України «Про затвердження Гігієнічних регламентів хімічних речовин у повітрі робочої зони», який не погоджено (№ 04-09/241);

31.07.2017

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано листа щодо проекту наказу МОЗ України «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу МОЗ України від 29 грудня 1993 року №256» стосовно заборони праці жінок на важких роботах (№04-09/250);

01.08.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано зауваження до проектів Законів України «Про забезпечення державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів» та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»: тексти обох проектів за своєю суттю повною мірою відтворюють зміст проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», який був відхилений ВРУ і не може вноситися на поточну і наступну сесії ВРУ (№ 05-07/254);

03.08.2017

До СПО об'єднань профспілок надіслано:

- зауваження до проекту Закону України «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини», що стосуються атестації працівників, клініко-експертної оцінки якості та обсягів медичної допомоги, наявності дублювання функцій закладів охорони здоров'я, необхідності приведення термінології у відповідність до чинних нормативних актів тощо (№ 03-03/257);

- позицію Профспілки щодо непогодження проекту постанови КМУ «Про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», у зв'язку із необхідністю його доопрацювання (№ 04-09/259);

09.08.2017

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано погодження проект постанови КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 березня 2011 р. № 314», який підготовлено МОЗ України, за ініціативою Профспілки, у зв'язку з невирішеним питанням щодо оплати праці судово-психіатричних експертів (№ 03-03/261);

Про Державний бюджет – 2018

- До ФПУ спрямовано пропозиції Профспілки до Державного бюджету України на 2018 рік щодо встановлення розміру прожиткового мінімуму, забезпечення диференціації в оплаті праці працівників галузі, виділення коштів на погашення заборгованості із заробітної плати, фінансування в повному обсязі Лабораторних центрів ДержСЕС та Національної академії медичних наук України (№ 03-03/266 від 11.08.2017);

- Голові Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я Богомолець О.В., ФПУ надіслано пропозиції до проекту Державного бюджету України на 2018 рік щодо постатейного фінансування системи охорони здоров'я, основними з яких є: фінансування галузі в обсязі не менше 6% від ВВП: збільшення фінансування на надання первинної медичної допомоги, лікування за кордоном, на оплату праці працівників галузі для ліквідації «зрівнялівки», забезпечення своєчасної оплати праці з індексацією, на соціальний захист працівників галузі: встановлення надбавки за престижність праці у розмірі 20% посадового окладу,

щорічної грошової винагороди за сумлінну працю у розмірі до одного посадового окладу (№ 03-03/336 від 21.09.2017);

- Голові Комітету ВРУ з питань бюджету Павелку А.В. надіслано пропозиції до проекту Державного бюджету України на 2018 рік щодо постатейного фінансування системи охорони здоров'я, основним з яких є фінансування галузі в обсязі не менше 6% від ВВП (№ 03-03/345 від 29.09.2017);

- Міністру фінансів України Данилюку О.О. надіслано пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» щодо збільшення фінансування галузі охорони здоров'я не менше 6% від ВВП, у тому числі на фонд оплати праці працівників галузі з метою забезпечення диференціації в оплаті праці та недопущення «зрівнялівки», запровадження єдиних підходів в оплаті праці працівників бюджетних галузей та встановлення ставки працівника першого тарифного розряду ЄТС на рівні мінімальної заробітної плати (№ 03-03/429 від 29.11.2017);

17.08.2017

- До Адміністрації Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, Мінсоцполітики України та МОЗ України доведено рішення Президії Профспілки від 08.08.2017 № ПР7-10-1 «Про погіршення соціально-економічної ситуації в галузі та дії Профспілки щодо відстоювання трудових прав членів Профспілки» та № ПР7-10-2 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» та про проведення у вересні 2017 року попереджувальної Всеукраїнської акції протесту членів Профспілки (02-25/271, 02-25/272, 02-25/273, 02-25/274, 02-25/275);

28.08.2017

До СПО об'єднань профспілок спрямовано листи із зауваженнями до:

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування». Профспілка не підтримала цей законопроект, оскільки вважає передчасною пропозицію щодо ліквідації цільового позабюджетного Накопичувального пенсійного фонду та введення обов'язкової накопичувальної системи з 2018 року, не обґрунтовано пропозицію запровадження з 1 липня 2018 року сплати страхових внесків у розмірі 2 відсотки із щорічним збільшенням на 1 відсоток від суми заробітку до досягнення 7 відсотків, не визначено гарантії індексації пенсійних виплат (№03-03/300);

- до проекту Положення про порядок реєстрації НСПП, висунутих найманими працівниками, профспілкою, вимог та колективних трудових спорів, який не відповідає вимогам чинного законодавства та потребує доопрацювання (№ 05-07/302);

06.09.2017

- Листи-звернення до Голови СПО об'єднань профспілок Осового Г.В., Голови ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» Суботи М.В. з проханням підтримати попереджувальну Всеукраїнську акцію протесту членів Профспілки 19 вересня 2017 року (№ 02-25/310);

- Президенту України Порошенку П.О. спрямовано листа про проведення 19 вересня 2017 року попереджувальної Всеукраїнської акції протесту членів Профспілки з проханням зустрітися та надати допомогу Профспілці у задоволенні вимог (№ 02-25/311);

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. спрямовано листа з проханням сприяти покращенню фінансування Національної академії медичних наук України, зокрема ДУ «Інституту спадкової патології НАМН України». Через дефіцит коштів установа не розвивається, скорочується обсяг та спектр спеціалізованих досліджень, що унеможливорює

надання якісної медичної допомоги та ефективної профілактики рідкісних захворювань, збільшився відтік висококваліфікованих кадрів, погіршується стан підготовки молодих вчених на сучасному рівні (№ 03-03/312);

07.09.2017

- Голові ВРУ Парубію А.В., Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б., в.о. Міністра охорони здоров'я України Супрун У. надіслано листи про проведення попереджувальної Всеукраїнської акції протесту членів Профспілки 19 вересня 2017 року (№ 02-25/317, № 02-25/316, № 02-25/315);

08.09.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано інформацію про розгляд проектів щорічних доповідей щодо реалізації ратифікованих Україною конвенцій МОП та надано низку пропозицій для розгляду питань щодо проблеми «зрівнялівки» в оплаті праці працівників бюджетних галузей, невиконання вимог щодо забезпечення диференціації в оплаті праці професіоналів і фахівців через брак коштів, невідповідності офіційного розміру прожиткового мінімуму вимогам законодавства, який не враховує низку життєво необхідних витрат, відсторонення соціальних партнерів від процесу визначення його розміру, протиправного підходу до визначення складу виплат, які враховуються у заробітній платі при забезпеченні її мінімального розміру (№ 05-07/319);

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. надіслано звернення про критичний стан фінансування галузі охорони здоров'я, низький рівень заробітної плати працівників, відсутність реального підвищення посадових окладів з 1 січня 2017 року, що призвів до «зрівнялівки», утворення та збільшення заборгованості із заробітної плати (№ 03-03/321);

11.09.2017

- Голові Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я Богомолець О.В. надіслано листа про проведення попереджувальної Всеукраїнської акції протесту членів Профспілки 19 вересня 2017 року з проханням надати допомогу у задоволенні висунутих вимог (№ 01-08/326);

19.09.2017, 21.09.2017

- До Кабінету Міністрів України передано 107113 підписів членів Профспілки з вимогами, висунутими під час галузевої попереджувальної Всеукраїнської акції протесту членів Профспілки 19 вересня 2017 року (№№ 01-08/334, 01-08/338);

25.09.2017

- Президенту України Порошенку П.О. надіслано звернення з проханням сприяти виконанню Урядом Вимог Профспілки та вжити відповідних заходів щодо вирішення проблемних питань галузі охорони здоров'я (№ 01-08/341);

28.09.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано зауваження до проекту постанови КМУ «Про внесення змін у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. №1298». Проект не погоджено через втрату у розділі III додатку 2 низки посад працівників, у зв'язку з чим його рекомендовано направити на доопрацювання (№ 03-03/343);

02.10.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано погоджений проект Указу Президента України «Про призначення державних стипендій видатним діячам охорони здоров'я» (№ 03-03/348);

- До Національної служби посередництва і примирення надано інформацію, отриману від організацій Профспілки, щодо наявної заборгованості з виплати заробітної плати працівникам комунальних закладів охорони здоров'я за 2015-2017 роки та потреби у додаткових коштах на її погашення до кінця року (№ 01-08/349);

- Голові Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я Богомолець О.В. спрямовано листа про підтримку проекту Закону України «Про організацію медичного обслуговування населення в Україні» та надала пропозиції щодо внесення змін до Прикінцевих положень цього законопроекту та до ст. 77 Основ законодавства України про охорону здоров'я стосовно соціального захисту медичних працівників (№ 03-03/350);

04.10.2017

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. спрямовано листа з проханням вжити заходів щодо додержання МОЗ України Порядку здійснення соціального діалогу при розробленні проектів законів, інших нормативно-правових актів, визначеного Генеральною Угодою; забезпечення виконання Закону України «Про екстрену медичну допомогу»; недопущення прийняття проекту постанови КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1114 «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної(швидкої) медичної допомоги», який передбачає ліквідацію лікарсько-фельдшерських бригад та розглянути Інформацію Профспілки щодо проблемних питань в охороні здоров'я (№ 01-08/354);

06.10.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано погодження проекту постанови КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 березня 2011 р. № 314» (№ 03-03/356);

11.10.2017

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері протидії поширенню хвороб, зумовлених ВІЛ» щодо посилення відповідальності носіїв ВІЛ, неможливості легалізації надання медичних послуг особами без медичної освіти та закладами без наявності відповідної ліцензії тощо (№ 04-09/365);

12.10.2017

До СПО об'єднань профспілок надіслано погодження проектів:

- наказу МОЗ України «Про внесення змін до Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями медичного і фармацевтичного профілів» (№ 03-03/366);

- постанови КМУ «Про Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» (№ 04-09/368);

13.10.2017

- До СПО об'єднань профспілок надіслано застереження щодо проекту постанови КМУ «Про визнання такими, що втратили чинність постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2009 р. № 910 та пункт 5 змін, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2012 р. №1181» (щодо скасування надбавки за вислугу років

посадовим особам ДержСЕС). Зазначено, що станом на 12.10.2017 ДержСЕС перебуває у стані припинення, а Профспілка оскаржує у судовому порядку постанову КМУ від 23 березня 2017 року № 348 «Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби» щодо ліквідації служби (№ 05-07/370);

18.10.2017

- До СПО об'єднань профспілок надано низку пропозицій до проекту постанови ВРУ «Про першочергові заходи для забезпечення соціального захисту медичних працівників та недопущення руйнації системи охорони здоров'я в Україні» (№ 05-07/371);

06.11.2017-07.11.2017

Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. під час зустрічі з представниками Всеукраїнських профспілок та профоб'єднань Головою Профспілки Коваль В. передано звернення:

- про критичну ситуацію в охороні здоров'я, недофінансування галузі, порушення трудових прав спілчан, «зрівнялівку» в оплаті праці, відсутність соціального діалогу та усунення Профспілки від процесу реформування системи охорони здоров'я з боку МОЗ України, та з проханням утворити під своїм головуванням експертну групу з питань реформування галузі, включивши до її складу представників МОЗ, Мінсоцполітики, Мінфіну, НАМНУ, ФПУ, Профспілки працівників охорони здоров'я України та Української Федерації роботодавців охорони здоров'я (№ 01-08/388);

- щодо порушення МОЗ України положень Галузевої угоди, усунення Профспілки від процесу розроблення проектів нормативно-правових актів, які стосуються соціально-економічних і трудових відносин. Наголосила на необхідності системного та виваженого підходу до опрацювання нормативних документів з цих питань (№ 01-08/389);

- Голові Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я Богомолець О.В. спрямовано листа про підтримку проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення захисту професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників» та встановлення кримінальної відповідальності за протиправні дії проти медичних працівників під час виконання ними службових обов'язків (№ 01-08/390);

07.11.2017

- До МОЗ України, Міністерства фінансів України надіслано інформацію щодо наявної заборгованості із виплати заробітної плати працівникам галузі з проханням проінформувати Профспілку про заходи, які вживаються для її погашення (відповідно до рішення колективного трудового спору між Профспілкою та КМУ) (№ 03-03/392);

Про зміни в Національному класифікаторі України

- Першому Віце-прем'єр-міністру України Кубіву С.І. надіслано листа про порушення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України норм законодавства та положень Галузевої угоди між Профспілкою та МОЗ України у зв'язку із виданням наказу від 26.10.2017 №1542 «Про затвердження Зміни №6 до Національного класифікатора України ДК 003-2010», яким скасовано деякі професії медичних працівників та включено нові професії «парамедик», «інструктор з надання догоспітальної допомоги» та «екстрений медичний технік», у зв'язку з чим Профспілка вимагає його скасування як такого, що суперечить вимогам законодавства (№ 05-07/400 від 08.11.2017);

- Міністру соціальної політики України Реві А.О. спрямовано листи:

- про дотримання норм законодавства про працю під час внесення змін до Національного класифікатора України ДК 003:2010 (№05-07/406, від 13.11.2017);

- про перелік нормативно-правових актів, норми яких необхідно привести у відповідність до змін, внесених до Національного класифікатора України ДК 003:2010 у зв'язку із затвердженням Міністерством економічного розвитку і торгівлі України наказу від 26.10.2017 №1542 «Про затвердження Зміни №6 до Національного класифікатора України ДК 003:2010» (№ 05-07/416, від 20.11.2017);

- В.о. Міністра охорони здоров'я Супрун У. надіслано звернення з вимогою відновити у Державному класифікаторі України ДК 003:2010 посади (професії) медичних працівників, виключені наказом Мінекономрозвитку від 26.10.2017 №1542, з метою недопущення порушення прав і інтересів працівників системи охорони здоров'я в умовах реформування (№ 07-07/420 від 22.11.2017);

- Обласним та Київській міській організаціям Профспілки надіслано повідомлення про скасування Першим віце-прем'єр-міністром України Кубівом С.І. наказу Мінекономрозвитку України від 26.10.2017 №1542 (№ 03-03/430 від 30.11.2017);

20.11.2017

- До МОЗ України направлено клопотання з проханням розробити та затвердити галузевий наказ щодо проведення атестації робочих місць для закладів охорони здоров'я комісійно у зв'язку із високою вартістю цієї процедури для бюджетних закладів та відсутністю відповідних коштів на зазначену мету, що є основною причиною несвоєчасної атестації робочих місць в галузі або взагалі відмови від її проведення, чим порушуються права працівників на певні пільги та компенсації за роботу у шкідливих умовах праці (№ 04-09/417);

22.11.2017

- До СПО об'єднань профспілок подано зауваження до проекту наказу МОЗ України «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 1993 року №256», і висловлено застереження стосовно залучення жінок до роботи у шкідливих умовах праці та загрози у подальшому зростанню професійної захворюваності серед них, погіршенню стану здоров'я матерів та їхніх дітей (№ 04-09/418);

06.12.2017

До СПО об'єднань профспілок надано:

- пропозиції до проекту Генеральної угоди (розділ I «Оплата праці») щодо встановлення ставки працівника першого тарифного розряду ЄТС у розмірі, що перевищує прожитковий мінімум, виключення виплат - підвищень посадових окладів за роботу у шкідливих умовах праці, доплат та надбавок при обчисленні заробітної плати для забезпечення її мінімального розміру (№ 03-03/437);

- інформацію про заборгованість із заробітної плати працівникам галузі (№ 03-03/438);

12.12.2017

- До ФПУ надано інформацію про стан виконання доручень Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. (за наслідками зустрічі з представниками профспілок та профоб'єднань 07.11.2017) та протокольних доручень Першого-віце-прем'єра-міністра України- Міністра економічного розвитку і торгівлі Кубіва С. від 30.11.2017 (№ 01-08/445);

15.12.2017

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано листа із пропозиціями та зауваженнями до проекту постанови КМУ «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного, комунального закладу охорони здоров'я» (№ 05-07/448);

19.12.2017

До СПО об'єднань профспілок надіслано зауваження та пропозиції до проектів:

- постанови КМУ «Про спостережну раду закладу охорони здоров'я та внесення змін до Типової форми контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я» (№ 05-07/449);

- спільного наказу Міносвіти і науки України, Мінфіну України та МОЗ України «Про встановлення граничного розміру плати за проживання в студентських гуртожитках закладів вищої освіти державної та комунальної форм власності» щодо розділення плати за проживання та за надані комунальні послуги, запровадження плати за фактичними витратами гуртожитку, яка складає майже половину розміру мінімальної академічної стипендії для студентів вищих навчальних закладів (№ 03-03/450);

- До МОЗ України надіслано зауваження до проекту постанови КМУ «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» (оприлюднений для громадського обговорення) (№ 03-03/451);

26.12.2017

- До СПО об'єднань профспілок доведено пропозицію Профспілки до проекту наказу МОЗ України «Про внесення змін Переліку закладів охорони здоров'я» щодо доповнення переліку закладами - Лабораторний центр, Український центр з контролю та моніторингу захворювань України та Центр громадського здоров'я України, створеними внаслідок реформування Держсанепідслужби (№ 05-07/457);

27.12.2017

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано листа з пропозицією відправити проект постанови КМУ «Про вдосконалення умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», поданого Мінсоцполітики України, на доопрацювання. Оскільки проект, не пропонує суттєвого реформування умов оплати праці. У ньому відсутня оплата праці працівникам закладів, що мають статус «Національний», зберігається «замороження» ставки працівника першого розряду за ЄТС на рівні прожиткового мінімуму, встановленого на 1 січня календарного року при збільшенні його розміру протягом року, що не забезпечує диференціацію в оплаті праці. Проект не враховує галузевих особливостей, при цьому пропонується скасувати постанови КМУ, що регулюють порядок і умови виплати надбавок за особливі умови та особливий характер праці (№ 03-03/459);

2018 рік

04.01.2018

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано листа із пропозиціями доповнити проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів» закладами охорони здоров'я (№ 05-07/460/05);

17.01.2018

- До СПО об'єднань профспілок надіслано погодження проекту наказу МОЗ України «Про затвердження Порядку проведення атестації та присвоєння чи позбавлення кваліфікаційних класів судового експерта» (№ 03-03/22);

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. надіслано звернення щодо порушення трудових прав працівників галузі, «зрівнялівки» в оплаті праці, відсутності соціального

діалогу з боку МОЗ України та повного усунення Профспілки від процесу реформування системи охорони здоров'я (03-03/22-1);

18.01.2018

- В.о. Міністра охорони здоров'я Супрун У. спрямовано звернення щодо прискорення підготовки та подання на узгодження до Профспілки проекту нормативно-правового акту, що регулюватиме оплату праці працівників закладів охорони здоров'я, які реорганізовано в казенні підприємства або комунальні некомерційні підприємства (№ 03-03/23);

26.01.2018

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа про непогодження проекту Постанови КМУ «Про внесення змін до постанови КМУ від 21.12.2012 №1114 «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги», як такого, що є несвоєчасним і не враховує поточного стану інфраструктури, матеріально-технічного забезпечення вітчизняної галузі охорони здоров'я (№ 05-07/36);

29.01.2018

- До МОЗ України спрямовано зауваження до проекту спільного наказу МОЗ та Мінрегіонрозвитку «Про затвердження Порядку формування спроможних мереж надавачів первинної медичної допомоги» та наголошено про обов'язковість його погодження із СПО об'єднань профспілок (№ 05-07/38);

30.01.2018

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа з пропозиціями до проекту Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів» (№ 05-07/39);

31.01.2018

- До СПО об'єднань профспілок надано листа про непогодження проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо питання медико-соціальної експертизи» через недоцільність поділу існуючих установ медико-соціальної експертизи для дітей та дорослих (№ 04-09/41);

01.02.2018

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа із зауваженнями та пропозиціями до проекту наказу МОЗ України «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» (№ 05-07/42);

02.02.2018

- До ФПУ надіслано клопотання з проханням ініціювати перед Міністерством соціальної політики України внесення змін до постанови КМУ від 28.06.1997 № 695 через застарілі норми, а також надано пропозиції щодо цих змін (№ 03-03/43);

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа про непогодження проекту Закону України «Про врегулювання питань в окремих галузях охорони здоров'я» щодо визначення організаційних, правових та економічних засад створення та діяльності лікарняних кас, надано зауваження та пропозиції до змісту проекту (№ 05-07/44);

12.02.2018

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа із зауваженнями та пропозиціями до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері протидії поширенню хвороб, зумовлених ВІЛ» (№ 04-09/50);

15.02.2018

- Голові Державної служби України з питань праці Чернезі Р.Т. надіслано узагальнену інформацію обласних організацій Профспілки про заборгованість з виплати заробітної плати за 2017 рік працівникам закладів охорони здоров'я, яка становила 6957,7 тис. грн. у трьох областях (Закарпатська, Івано-Франківська, Тернопільська), та утворилася у 2018 році у Тернопільській області у сумі 9961,4 тис. грн.(№03-03/56);

16.02.2018

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа щодо погодження проекту наказу МОЗ України «Про внесення змін до Переліку закладів охорони здоров'я», затвердженому наказом МОЗ України від 28.02.2002 №385 (№ 03-03/57);

19.02.2018

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. надіслано звернення з проханням підтримати медичну спільноту та Профспілку у намірах виваженого реформування служби екстреної медичної допомоги та неухильно виконувати норми Регламенту Кабінету Міністрів України щодо погодження нормативно-правових актів з соціальними партнерами (№ 03-03/58);

- До СПО об'єднань профспілок надіслано листа з пропозиціями до проекту Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» (№ 05-07/59);

20.02.2018

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. надіслано звернення з проханням зустрітися з Головою та представниками Профспілки в найкоротший термін у зв'язку з невиконанням виконавчими органами влади доручень Віце-прем'єр-міністра України Розенка П.В. від 19.09.2017 (№ 01-08/62);

- До СПО об'єднань профспілок надано пропозиції щодо підвищення заробітної плати окремих категорій працівників бюджетної сфери стосовно поширення з 1 січня 2018 року на педагогічних працівників постанов КМУ від 11 січня 2018 року №22 та №23 та вимагати від Уряду безумовного виконання Регламенту Кабінету Міністрів України щодо погодження нормативно-правових актів із соціальними партнерами (№ 03-03/63);

05.03.2018

До СПО об'єднань профспілок направлено пропозиції Профспілки:

- щодо необхідності ініціювання СПО проведення додаткових консультацій з приводу запропонованих МОЗ України змін до постанови КМУ від 21.11.2012 № 1114 «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної(швидкої) медичної допомоги», під головуванням керівництва МОЗ України, за участі керівників обласних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, а також науково-практичного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (№ 05-07/75);

- до проекту наказу МОЗ України «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» щодо складу команди, яка надає первинну медичну допомогу та норм навантаження на персонал (№ 05-07/77);

06.03.2018

- До СПО об'єднань профспілок надано пропозиції до проекту спільного наказу Мінсоцполітики України та МОЗ України «Про затвердження Порядку атестації лабораторій на право проведення гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу» (№ 04-09/82);

07.03.2018

- Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. надіслано звернення з проханням розібратися у ситуації із виплатою заробітної плати працівникам галузі в Івано-Франківській області та допомогти вирішити питання щодо виплати заборгованої з початку року зарплати (№ 03-03/83);

- В.о. Міністра охорони здоров'я України Супрун У. спрямовано звернення щодо критичної ситуації, яка склалася з рівнем оплати праці працівників галузі, та проханням вжити усіх можливих заходів щодо збільшення фінансування охорони здоров'я для підвищення заробітної плати її працівникам та ліквідації «зрівнялівки» (№ 03-03/84);

- До СПО об'єднань профспілок надано листа із зауваженнями і пропозиціями до проекту наказу МОЗ України «Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу» (№ 05-07/85);

13.03.2018

- До СПО об'єднань профспілок направлено зауваження та пропозиції до чергового варіанту проекту постанови КМУ «Про вдосконалення умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (№ 03-03/87);

19.03.2018

- До СПО об'єднань профспілок направлено пропозиції до проекту спільного наказу Мінсоцполітики та МОЗ України «Про затвердження Порядку організації планування та надання соціальних послуг для сімей та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, спричинених захворюваннями на туберкульоз та ВІЛ-інфекцією/СНІД, належать до груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз та інфікування ВІЛ» за умови врахування яких, розробниками акту, можливе погодження проекту (№ 04-09/94);

20.03.2018

- До СПО об'єднань профспілок надано зауваження та пропозиції до проекту Указу Президента України «Про внесення змін до Указу Президента України від 29 грудня 2017 року № 427» щодо перегляду списку осіб, яким призначається державна стипендія для видатних діячів охорони здоров'я (№ 01-08/95);

23.03.2018

- До МОЗ України спрямовано запит про надання роз'яснення щодо приналежності гнійно-септичних відділень до інфекційних відділень (закладів) охорони здоров'я (№ 03-03/99);

- До СПО об'єднань профспілок направлено погодження проекту наказу МОЗ України та МВС України «Про затвердження Інструкції про облік, реєстрацію, рух і видачу бланків особистих медичних книжок та здійснення контролю» (№ 04-09/100);

26.03.2018

- До СПО об'єднань профспілок спрямовано непогодження проекту постанови КМУ «Про затвердження Вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне

обслуговування населення», який передбачає безпідставно вимогу щодо укладання головним розпорядником коштів договору про медичне обслуговування населення з надавачем послуг з медичного обслуговування населення, який зареєстрований як юридична особа в будь-якій організаційно-правовій формі, крім державної або комунальної установи (№ 03-03/102);

27.03.2018

- Голові ФПУ Осовому Г.В. направлено листа щодо необхідності терміново звернутися до Уряду з приводу призупинення дії розпорядження КМУ від 18.12.2017 № 1022-р, яким визнано такими, що не застосовуються на території України, акти органів влади Союзу РСР з охорони праці та пожежної безпеки (видачі молока, спецодягу та мила) та вжити заходів з розробки національних нормативно-правових актів, які скасовуються цим розпорядженням (№ 04-09/103);

28.03.2018

- Голові ФПУ Осовому Г.В. спрямовано листа з пропозицією щодо внесення до порядку денного засідання Ради ФПУ питання «Про заяву ФПУ з приводу порушень норм Генеральної угоди» у зв'язку із черговим порушенням Кабінетом Міністрів України процедури погодження з соціальними партнерами проектів нормативно-правових актів з питань економічної та соціальної політики, визначеної Генеральною угодою (№ 02-25/104);

- До в.о. Міністра охорони здоров'я України Супрун У. направлено листа щодо надання роз'яснення, якими нормативно-правовими актами слід керуватися закладам охорони здоров'я при визначенні норм забезпечення працівників безкоштовними спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту та вжити заходів до розробки нових галузевих НПАОП, замість скасованих розпорядженням КМУ від 18.12.2017 № 1022-р (№ 04-09/105);

04.04.2018

До СПО об'єднань профспілок направлено:

- висновки щодо проекту наказу МОЗ України «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового(позапланового) заходу державного нагляду(контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства в сфері господарської діяльності банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я» та необхідності його суттєвого доопрацювання (№ 04-09/118);

- погодження проекту наказу МОЗ України «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 30 вересня 2013 року № 844» стосовно умов оплати праці працівників лабораторій державних служб лікарських засобів (№ 03-03/119);

06.04.2018

- Керівникам державних та комунальних закладів охорони здоров'я, керівникам організацій Профспілки направлено лист-роз'яснення про дотримання Конституції України та трудових прав працівників під час автономізації закладів охорони здоров'я (№ 05-07/125);

- Керівникам органів місцевого самоврядування та військово-цивільних адміністрацій направлено лист-роз'яснення про дотримання Конституції України та вимог трудового законодавства (№ 05-06/126).